БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 43 (8569)
ФЕВРАЛИИН 20
ЧЕТВЕРГ
1958 он

Сэн 20 мүнгэн

Колхоз, совхозуудта бүхы түрэлэй малые олон болгохо, ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ, тэжээл бүри ехээр бэлдэдэг болохо, хамагай түрүүндэ, ороной бүхы районуудта кукуруза ехээр тарижа, ургасыень дээшэлүүлхэ хэрэгтэй.

(Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй Хандалгаһаа).

Усхэн һайхан үбһэ ногоо ургуулая

…анай эндэхи колхоз, совхозуудта …алангай газар нилээд ехэ. …иние жэл бүри зүбөөр элдүүри… хэрэглээд байбал, үбһэ ногоо… ургаса эрид дээшэлжэ, үхэр …ай тэжээлээр хэзээдэшье дута… …й һэн. Түрүү колхозуудай, лу…дческо бригада, звенонуудай …эл дээрэһээ харахада, түхэрсэн …соо сабшалан һайжаруулха хү…мэрээ таһалгаряагүй ябуулжа, …э ногооной ургаса хододоо элбэг …р абадаг байна.

…еспублика дотор үнинэй мэдээжэ …һон луговод нүхэр Ефимов нэ…до сабшалангай ехэхэн талмайн …ар бүриһөө 22,5 центнер, тинхэ… …туршалгын дүрбэн гектарһаа га…ин 148 центнер үбһэ ургуулжа, …нгөө «Путь Ильича» (Сэлэнгын …аг) колхоздо тушаагаа һэн. Саб…ангай газарые модо шулуун, бо…жо бургааһанһаа сэбэрлэхэ, һу…канаваунуудые татажа уһалха, …наг шэбхэ, үнэһэ, шубуунай ар… мэтын үтэгжүүлгэ зүбөөр хэрэг…э зэргээр агротехническэ зааба…уудые наринаар сахижа, нүхэр …мов шэнги һайн ургаса абадаг …үү луговодууд яһала олон. Тэдэ… …имагтал бии байһан талмайгаа …жаруулхые оролдоод хизаарла…гүй, харин шэнэ газар эл…рилжэ, сабшалангаа үргэд…хын түлөө тэмсэдэг. Тингэ… …намаг болдог хатаадаг, …орхой эдлэдэг байна. Зүгөөр, …республика дотор абажа хара… …абшалан һайжаруулха хү… …хэрэгсээгдэнэгүй, олонхи …үнэдтэ энэ шухала хэрэгые …хаэгэл үбгэдтэ даалгажархёод, …нэ өөдтэй туһаламжашье …эгүй байха юм. Тэрэнэй эсэс… …шалангай ургаса ехэнхидээ …байжа, мал тэжээлээр дутадаг. …бһэ ногооной ургасые дээшэ…лхэ тушаа ямаршье оролдолго …гаагүй байһан аад, зарим колхо…дай, аймагуудайшье хүтэлбэри…эдэй «ган гасуур жэл болобо» …д гүрэнэй урда һэнгэргүйгөөр га…тодожо һуудаг ушар али олон …дэг. Мүнөөшье жэлдэ тэжээ… …р дутажа, малаа тураажа, хороо…ые байһан баримтанууд үзэгдэ… …байна. Хэжэнгын аймагай «Ком…изм» колхоздо (түрүүлэгшэнь …эр Дарижапов) сабшалан һай…аруулха тушаа жэл бүри үгэ хүүр …ажал байдаг. Теэд, эндэхид хэл…идээ хүрэдэггүй. Нёдондошье …колхоз малдаа тэжээлэй һайн …а байгуулжа шадаагүй һэн. Тэрэ…эсэстэ мүнөө малынь туража… …алжа байна. Тэндэ малай …г шэмэшье бага байһаар. …энэл аймагай «Победа» …инай нэрэмжэтэ колхозуу…а, хүтэлбэрилэгшэд сабшалан …жаруулха тушаа саг соонь …жээ абадаггүй байна. Хо…, Сэлэнгын, Заиграйн ай…уудта мүнөө жэлдэ урдынхи …э тэжээл элбэгээр бэлдэхэ …удал хэрэгсээгдээгүй байһаар. …нгын аймагта дүршэл ехэтэй …оводууд яһала олон. Эндэ …оводческо звенонууд анха тү…н бии болоо һэн. Теэд, һүүлэй …нүүдтэ эндэхи олон колхоз луговодческо звенонуудаа тараажархёод, сабшалан һайжаруулха хүдэлмэрсэ орхижорхёо. Түрүү луговодуудай, дээрэ дурсагдагша нүхэр Ефимовэйшье дүршэлые нэбтэрүүлхэ тушаа тэндэ хэнэйшье оролдодоггүй байһаниинь гэмшэлтэй. КПСС-эй Сэлэнгын айком (секретаринь нүхэр Могнонов), аймгүйсэдком (түрүүлэгшэнь нүхэр Ангархаев) колхоз МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэдһөө сабшалан һайжаруулха тушаа шанга эрилтэ хэнэгүй.

Тэжээл элбэгжүүлхэ хэрэгтэ иимэ харюусалгагүйгөөр хандаха ябадалда эсэс табиха саг ерээ. Хэнэйшье мэдэһээр мүнөө үедэ малай тоо толгойе олон болгохо, ашаг шэмыень ехэдхэхэ тушаа тон ехэ, харюусалгатай уялганууд хаа хаанагүй абтажа байна ха юм. Энээниие дүүргэхын тулада эгээн түрүүн үбһэ тэжээл лэ элбэгээр бэлдэхэ ёһотойбди.

Мухаршэбэрэй аймагай «Үнэн» колхоз фермэ, бригада, отарануудтаа дүтэ шадарайнь сабшалан тушаажа үгэхэ гэжэ шиидээ. Тусгаар газар даажа абаһан тэрэ хүнүүд өөһэдынгөө хүсөөр сабшалангаа үтэгжүүлхэ, уһалха, тингээд гараһан ургасыень фермэ, бригада, отарадаа үлөөхэ байна. Энэ хадаа сабшалан һайжаруулха хүдэлмэридэ харюусалгагүйгөөр хандаха ябадалда эсэс табихаһаа гадна, ургаса эрид дээшэлүүлхэ арга олгохо гэжэ һанамаар.

Сабшалангаа һайжаруулжа, ургасыень дээшэлүүлхэ асуудал түрүүшын ээлжээндэ шиидхэхэ, хойшолуулашагүй зорилгомнай мүн. Энээн тушаа областной партийна XX конференцишье зааһан байна. Энэ зорилгые дүүргэхын тула колхоз, совхоз, МТС-үүдтэ бии байгаа бүхы арга боломжонууд хэрэглэгдэхэ ёһотой. Нютагай үтэгжүүлгэ—үнэһэ, шубуунай аргал, наг шэбхэ суглуулха хүдэлмэридэ һурагшадые хабаадуулха, воскресник эмхидхэхэ мэтын хэмжээнүүдые абаха шухала.

Иигээд хабар боложо, сабшалан дээрэ хэхэ хүдэлмэри бүри ехэ болохонь. Энээндэ МТС-үүд эрхэбэшэ хабаадаха ёһотой. Зарим МТС-үүд газар уһалха һубаг канава татахадаа эзэн бусаар хандадаг, тэрээн соогуур уһа урадхуулхые оролдодоггүй зантай. Курумканай аймагай Баргажанай МТС энэ талаар илангаяа ехэ дутагдалтай. Үбһэ тэжээл бэлдэхэ хэрэгтэ гол үүргэтэй байһан аад, сабшалан һайжаруулха хүдэлмэридэ харюусалгагүйгөөр хандажа болохогүйл, нүхэд механизаторнууд.

Хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдтэ хандаһан КПСС-эй ЦК-гэй, ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Хандалгаар омогорхон баясаһан, Верховно Соведэй һунгалтые ажалай бэлэгтэйгээр угтахаар зоригжоһон таанарай, нүхэд колхознигууд, МТС, совхозуудай хүдэлмэрилэгшэдэй, малдаа тэжээл элбэг дэлбэгээр бэлдэхэ хэрэгтэ аһан шадалаараа оролсохо байһандатнай батаар найдагдана.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

Украинын Залуушуулай Ленинскэ Коммунистическэ Союзые Ленинэй орденоор шагнаха тухай

…Донбасста шэнэ шахтануудые бушуу түргөөр бариха гэһэн Коммунистическэ партиин, Советскэ правительствын даалгабарииe амжалтатаар дүүргэхын тулада залуушуулые элсүүлэн, Украинска ССР-эй …комсомольско организацинуудай ехэ хүдэлмэри хэһыень, мүн энэ шухала гүрэн түрын удхашанартай хэрэгтэ үүсхэл эдэбхи гаргаһыень тэмдэглэн, Украинын Залуушуулай Ленинскэ Коммунистическэ Союзые Ленинэй орденоор шагнаха.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ **К. ВОРОШИЛОВ.**

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь **М. ГЕОРГАДЗЕ.**

Москва, Кремль,
1958 оной февралиин 18.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ

…Донбасста нүүрһэнэй 37 шахта …дуугаар барижа, бэлэн болгохо …һэн Коммунистическэ партиин, …ветскэ правительствын даалгабариие дүүргэхын тулада Украинын …комсомолшууд болон залуушуулай …э хүдэлмэри хэһыень тэмдэглэн, …ССР-эй Верховно Соведэй Президиум барилгада онсо шалгарһан 1270 хүниие орден, медальнуудаар шагнаа.

Ленинэй орденоор 28, Ажалай Улаан Тугай орденоор 115, «Хүндэлэлэй Тэмдэг» орденоор 343, «Ажалай габьяагай түлөө» болон «Ажалдаа шалгарһанай түлөө» медальнуудаар 784 хүн шагнагдаа.

РСФСР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДТЭ

1957 оной IV кварталда малай ашаг шэмэ дээшэлүүлхын түлөө автономно республика, хизаар, область, район, машинно-тракторна станци, совхозуудай хоорондо дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүд тухай

1957 оной IV кварталда малай ашаг шэмэ дээшэлүүлхын түлөө автономно республика, хизаар, область, район, машинно-тракторна станци болон совхозуудай хоорондо дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүдые хаража үзөөд, РСФСР-эй Министрнүүдэй Совет иигэжэ тогтообо:

Мяха, һү, ноохо, үндэгэ абалгаар, тэрэшэлэн гүрэндэ мал ажалай продукт тушааха түсэбөө үлүүлэн дүүргэлгээр Россиин Федераци дотор эдэ республика, хизаар, область, район, МТС, совхозууд социалистическэ мүрысөөндэ илаа гэжэ тоолохо:

1. Автономно республика, хизаар, областьнуудай дунда:

Баруун хойто зонодо—Ленинградска область;

Дунда хара хүрьһэтэ зонодо—Рязанска область;

Дунда хара хүрьһэтэ ба Хойто Кавказда — Хойто-Осетинскэ АССР;

Поволжи, Уралай зонодо—Удмуртска АССР;

Сибирь ба Алас Дурна Зүгэй зонодо — Омско область;

РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй дамжуулгын Улаан тугые Омско областьдо орхижо, 100 мянган түхэригэй шан үгтэхэ.

Ленинградска, Рязанска областьнуудта, Удмуртска АССР-тэ, Хойто Осетинскэ АССР-тэ РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй дамжуулгын Улаан туг тус бүридэнь 100 мянган түхэриг шантайгаар үгэхэ.

2. Районуудай дунда:

Кировскэ областиин Просницкэ район, Калужска областиин Высокиническэ район, Тамбовско областиин Тамбовско район, Свердловско областиин Пышминскэ район, Читын областиин Шилкын район.

Шилкын райондо РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй дамжуулгын Улаан туг орхижо, 35 мянган түхэригэй шан үгэхэ.

Просницка, Высокиническэ, Тамбовско, Пышминскэ районуудта РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй дамжуулгын Улаан туг барюулжа, тус бүридэнь 35 мянган түхэриг шан үгэхэ.

3. Машинно-тракторна станцинуудай дунда:

Калининградска областиин Железнодорожно районой Железнодорожно МТС; Тульска областиин Донской районой Донской МТС; Белгородско областиин Шебекинскэ районой Шебекинскэ МТС; Челябинска областиин Сосновско районой Есаульска МТС; Новосибирскэ областиин Новосибирскэ районой Заобско МТС.

Есаульска, Заобска, Щебекинскэ МТС-үүдтэ РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй дамжуулгын Улаан туг орхижо, тус бүридэнь 25 мянган түхэриг шан үгэхэ.

Железнодорожно, Донской МТС-үүдтэ РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй дамжуулгын Улаан туг барюулжа, тус бүридэнь 25 мянган түхэриг шан үгэхэ.

4. Совхозуудай дунда:

Костромской областиин «Караваево» совхоз; Московско областиин «Красная пойма» совхоз; Липецкэ областиин «Кооператор» совхоз; Куйбышевска областиин «Канаш» гэжэ племсовхоз; Сахалинай областиин «Южно-Сахалинск» совхоз.

«Караваево», «Красная пойма», «Кооператор», «Канаш», «Южно-Сахалинск» совхозуудта РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй дамжуулгын Улаан туг тус бүридэнь 25 мянган түхэриг шантайгаар барюулха.

5. 1957 оной IV кварталда малай ашаг шэмэ дээшэлүүлхэ талаар Калининградска, Новгородско, Московско, Калужска, Тульска, Владимирска, Смоленскэ, Свердловско, Челябинска, Белгородско, Тюменскэ, Читын областьнуудай, Краснодарай, Примориин хизаарнуудай, Кабардино-Балкарска АССР-эй колхозууд, совхозуудай һайнаар хүдэлмэрилһэниие тэмдэглэхэ.

РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Ф. КОЗЛОВ.

РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Хэрэгүүдые Эрхилэгшэ И. ГРУЗДЕВ.

М. И. Ульяновагай түрэһөөр 80 жэлэй ой гүйсэбэ

Коммунистическэ партиин гайхамшагта ажал-ябуулагша Владимир Ильич Ленинэй дүү, тон дүтын туһалагшань байһан Мария Ильинична Ульяновагай түрэһөөр 80 жэлэй ой гүйсэбэ.

Энэ баярта зорюулагдаһан вечер журналистнуудай түбэй байшан соо февралиин 18-да болоо. Мария Ильиничнагай нүхэд, сугтаа хүдэлһэн хүнүүдынь, үнинэй большевигүүд, «Правда» болон бусад газетын хүдэлмэрилэгшэд, уран зохёолшод эндэ сугларба. Мария Ильиничнагай зээ О. Д. Ульянова эндэ байгаа.

«Правда» газетын главна редактор П. А. Сатюков тобшохон үгэ хэлэжэ, вечер нээбэ. М. И. Ульянова 1917 оной мартһаа 1929 оной хабар болотор «Правда» газетын харюусалгата секретаряар, редколлегиин гэшүүнээр хүдэлжэ, тус газетын түүхэдэ гайхамшаг үүргэ дүүргэһэн юм гэжэ тэрэ тэмдэглэбэ.

Революциин урда тээхи жэлнүүдтэ М. И. Ульяновагай эрхилһэн эсэшэ сусашагүй, бурьялма ажал-ябуулга тухай марксизм-ленинизмын институдай научна хүдэлмэрилэгшэ Ю. Я. Махина вечер дээрэ хэлээ.

Мария Ильиничнатай «Правдада» сугтаа хүдэлһэн тухайгаа Леонтий Котомки, С. А. Крылова айхабтар һонирхолтойгоор хөөрэһэн байна.

М. И. Ульянова рабселькорнуудай хүдэлөөе эмхидхэгшэдэй нэгэн юм. Түрүүшын рабселькорнууд А. Н. Зуев, Н. С. Чемоданов, А. С. Магид, С. В. Евгенов, Д. И. Зорин гэгшэд вечер дээрэ үгэ хэлээ.

Һүүлээрнь гурбан революцида хабаадагшадай хоор ульяновтанай бүлын дуратайгаар дууладаг байһан дуунуудые гүйсэдхөө.

(ТАСС).

ГДР-эй БОЛОН СОВЕТСКЭ СЭРЭГШЭДЭЙ ХАНИ БАРИСААН

Советскэ Армиин, Далайн-Сэрэгэй Флодой 40 жэлэй ойдо

Манай советскэ сэрэгшэд ГДР-эй сэрэгшэдтэй хододоо уулзажа, дүй дүршэлөө халан абалсана, сэрэгэй һургуули хэжэ, ямар юумэ шудалһанаа бэе бэедээ харуулалсана.

ДЭЭДЭХИ ЗУРАГТА: ГДР-эй Арадай армиин танкова ротын партийна группын секретарь Э. Шмальфус (зүүн гарһаа 2-дохи) ротодоо партийна хүдэлмэри яажа ябуулдаг тухайгаа советскэ офицернүүдтэ хөөрэжэ байна.

ДООДО ЗУРАГТА: 1. ГДР-эй армиин пулемётчик (баруун гарһаа 2-дохи) пулемёдоор яажа мэргээр буудадаг болоһон тухайгаа манай сэрэгшэдтэ хөөрэнэ. 2. Манай сержант М. Ибрагимов (зүүн гарһаа) немец танкист В Кальвайт гэгшэтэй ехэл тааран хөөрэлдэжэ мохоорко орёожо, тамхи татана.

ТАСС-эй фотохронико.

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ҺУНГАЛТЫН ХҮНДЭЛЭЛДЭ

Нёдондонойхиһоо 2,2 дахин ехэ һүн һаагдаа

Нёдондонойхидо орходоо 1958 ондо үнеэн бүриһөө 500 литрээр ехэ һү һааха тухай Заиграйн малшадай үүсхэл хаа хаанагүй дэмжэгдээд, бодото дээрээ бэелүүлэгдэжэ байна.

Калининай нэрэмжэтэ колхозой (Кударын аймаг) бүхы һаалишад 1958 ондо үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо үнеэн бүриһөө 540 литрээр ехэ һү һаахаар шиидэбэ. Январь һарада энэ колхоздо үнеэн бүриһөө 1957 оной январиинхиһаа 2,2 дахин ехэ гэхэ гү, али 135 литр һүн һаагдаа. Һаалишад А. Ануфриева, Р. Лоскутникова, В. Капустина болон бусад мүрысөөндэ түрүүлжэ ябана.

С. Таханов.

Уялгаяа дүүргэжэ байна

Бичурын аймагай Логовскиин нэрэмжэтэ колхозой һаалишад Заиграйн «Красный Опытник» колхозой малшадай үүсхэлые дэмжээд, үбэлэй һарануудта үнеэн бүриһөө хахад пүүдһээ бага бэшэ һү һааха аргатай байһанаа мэдүүлээ һэн.

Мүнөө хэлэһэн үгэдөө хүрэжэ, энэ колхозой түрүү һаалишад Е. Новокрещенных, А. Брюхова, Лена Новокрещенных гэгшэд үдэртөө үнеэн бүриһөө 8 литр һү һаана.

А. Исаев.

Хурьгадаа хоролтогүйгөөр түлжүүлнэ

Хориин аймагай «Коммунизм» колхозой түрүү хонишон Пунсэг Жамбалов улаан-одонойхидой уряада харюу болгон, 100 хониндоо 140 хурьга тэнжээхэ уялга абаһан юм.

Мүнөө нүхэр Жамбалов уялгаяа бэелүүлхын тула оролдосотойгоор хүдэлмэрилжэ, 300 гаран хурьгадые абаад, нэгэшье хоролтогүйгөөр түлжүүлжэ байна.

Пунсэг Жамбаловай отарада аймагай центрһээ ерэһэн комсомолшууд Владимир Цыденов, Анна Плешкова, Нина Трунева гэгшэд туһалжа байнхай.

Ц. Цыдыпов.

Республикын колхозуудта үбэлэй агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудые үнгэргэлгэ тухай

1958 оной февралиин 15-най мэдээн

Аймагууд	Наг шэбхэ гаргалга (тонноор): Тараалан дээрэ	Наг шэбхэ гаргалга (тонноор): Нуга сабшалан дээрэ	Үнэһэ суглуулга (центнерээр)
Баргажанай	8,6	5,2	—
Б-Кударын	13,4	—	3,7
Бичурын	23,0	13,7	31,8
Зэдын	9,0	5,1	15,9
Яруунын	3,7	11,1	—
Заиграйн	14,2	8,1	3,2
Закаменай	10,1	10,1	—
Иволгын	4,6	2,8	0,8
Кабанскын	13,9	—	22,4
Хэжэнгын	3,0	11,2	9,8
Кударын	13,5	7,6	1,1
Курумканай	6,5	18,0	3,1
Кяхтын	4,0	—	—
Мухаршэбэрэй	13,1	12,0	40,0
Прибайкальска	9,2	36,7	—
Сэлэнгын	5,0	14,8	21,3
Тарбагатайн	13,8	13,7	23,6
Ториин	3,2	14,3	2,5
Түнхэнэй	12,3	15,8	23,2
Хориин	3,8	7,5	5,0

Һунгалтаһаа һунгалта хүрэтэ

КОЛХОЗОЙ ДҮРБЭН ЖЭЛЭЙ ДҮНГҮҮ

Курумканай аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхоз жэлэйнгээ олзые 4 миллион 45 мянган түхэриг болго

☆ ☆ ☆

Энэл даа колхозой эрхим баялиг. Дүрбэн жэлэй урда энэ колхоз 4257 эхэ хонитой байгаа һаа, мүнөө тэрэнээ 8892 болгоо. Эхэ хонидынь гол түлэб нарин, нарибтар ноохотой болонхой.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: түрүү хонишон **Чимит Сангадиевна Бадмаева** эхэ хонидоо эдеэлүүлжэ байна.

Һаалишадай, малшадай оролдолгоор үнеэн бүриһөө 2,2 дахин ехэ һүн һаагдадаг болоо ха юм. Колхозой һаалишадай дунда дэлгэрһэн мүрысөөндэ 18 жэлдэ хүдэлжэ байһан һаалишан **Дарима Раднаевна Очирова** түрүүлжэ гараа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Очирова харуулагдана.

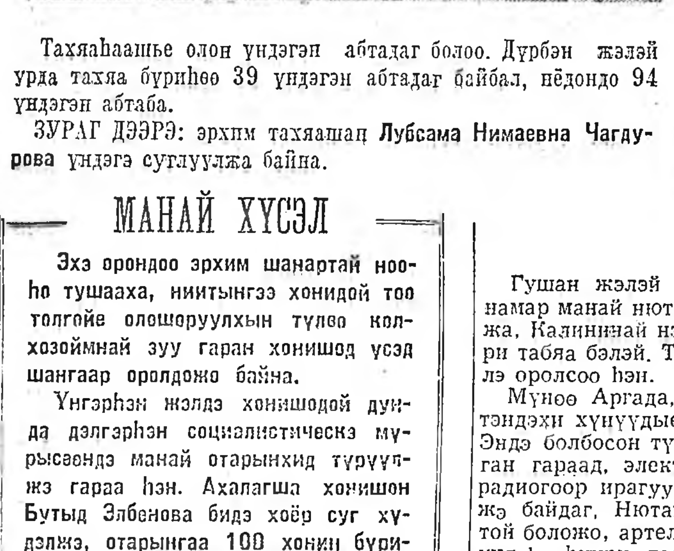

Тахяһаашье олон үндэгэн абтадаг болоо. Дүрбэн жэлэй урда тахяа бүриһөө 39 үндэгэн абтадаг байбал, нёдондо 94 үндэгэн абтаба.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: эрхим тахяашан **Лубсама Нимаевна Чагдурова** үндэгэ суглуулжа байна.

Адуу малай ашаг шэмэ эрид дээшэлээ

Хүдөө ажахые хурдан түргэнөөр хүгжөөхэ тушаа парти, правительствын һүүлэй жэлнүүдтэ абаһан хэмжээ-ябуулгануудай, мүн колхознигуудай эршэмтэйгээр ажаллаһанай ашаар манай Хара-Модоной Калининай нэрэмжэтэ колхозой ажахы нилээд ургажа, мүнгэн олзо доходнай ехэ болоо. Хэрбээ дүрбэн жэлэй урда тээ 1 миллион 777 мянган түхэригэй олзо оруулһан байгаа һаа, үнгэрһэн жэлдэ тэрэмнай 4 миллион 45 мянган түхэригболгогдобо. Тиигэжэ 1957 оной дүнгөөр ажалта үдэр бүхэндөө колхознигууднай 8 түхэриг мүнгэ, 1 килограмм таряа абаһан байна.

Һүүлэй дүрбэн жэлэй туршада һү абалгамнай 1,7 дахин, мяха абалга —1,8 дахин, нооһо—2,4 дахин дээшэлһэн байха юм.

Мүн хонин бүриһөө үнгэрһэн жэлдэ 3 килограмм 150 грамм нооһон хайшалагдаа, тахяа бүриһөө 94 үндэгэн абтаа. Гэхэтэй хамта, малай һубайралга үсөөрбэ. Нёдондо 100 эхэ мал бүриһөө 92,3 тугал, 75,1 хурьган, 73 унаган түлжүүлэгдээ.

Эдэ бүгэдын ашаар 1957 ондо һү абаха түсэбөө 114,4 процент, нооһо—114 процент, үндэгэ—108 процент дүүргээбди.

Мал ажалһаа абтадаг олзо доход һүүлэй дүрбэн жэлдэ 2,2 дахин ургаа гэхэ гү, али тэрэмнай бүхы мүнгэн олзын 87,6 процентнь болоо.

Энэ тэды амжалтые туйлахын түлөө колхозой правлени, партийна эхин организаци хэдэ хэдэн шухала хэмжээнүүдые бэелүүлһэн байха юм. Эгээн шухалань юуб гэхэдэ, мал ажалда залуушуулые, дүй дүршэл ехэтэй эдэбхитэдые олоор эльгээгээбди. Илангаяа гүүртэ болон отарануудые даагшадаар эрхим нүхэд табигдаа һэн. Малшадай 50 процентнь залуушуул, коммунистнууд болон комсомолшууд болонхой.

Хоёрдохёор, мал ажалда хүдэлжэ байһан хүнүүдые урмашуулгаар ехэ юумэн хэгдээ. Малшадта саг үргэлжэ нэмэлтэ түлбэри үгтэжэ байдаг. Һара бүри социалистическэ мүрысөөнэй дүн гаргагдажа, түрүү малшадта шан барюулагдана. Гурбан комплексно бригадада культбаза бии боложо, тэндэ политическэ эмхидхэгшэд, агитаторнууд саг үргэлжэ хүдэлдэг болонхой.

Колхозой правлени, партийна эхин организаци малшадай байра байдалые һайжаруулха, культурна эрилтэнүүдыень хангаха талаар нилээд оролдолго гаргаһан байна. Гансахан үнгэрһэн жэлдэ малшадта арбаад шэнэ гэр, 3 бани, 1 культбаза баригдаа. Гадна, хонидой 4 байра баригдаһан байха юм.

Гэбэшье, мал ажалдамнай дутагдалнууд бии. Нёдондо үбэл эхэ хонидой отарануудые зохид һайн байраар хангажа шадаагүй дээрэһээ, мянга гаран хурьга үхүүлһэн байнабди. Энэмнай хамтын ажалда нилээд ехэ хохидол ушаруулаа. Тиихэдэ 80-яад үнеэн һубайраа һэн.

Малай үбшэ хабшантай тэмсэхэ талаар ветеринарна хүдэлмэрилэгшэд, ветеринарна техник нүхэр Шигапов өөдтэй юумэ хээгүй. Тэдэнэр адуу малай гүүртэ, отарануудаар үсөөн ябадаг, үбшэлһэн малые саг соонь эмшэлдэггүй.

Мал ажалаа саашань хурдан түргэнөөр хүгжөөхын түлөө газар тариалангайнгаа ургасые дээшэлүүлхэ хэрэгтэй. 1957 ондо хура бороо багатай, хүйтэн жэл болоо һэн. Гэбэшье, гектар бүриһөө 5,8 центнер хара тариан, 6,7—6,5 центнер шэниисэ хуряагдаа. Тиигэжэ хүршэ колхозуудтаа хоёр мянга гаран центнер таряа худалдаһан, өөрын үрэһэ бэлдээд, колхознигуудайнгаа ажалта үдэртэ хубааһан байнабди.

Тариалан, сабшалангаа хүсэдөөр ашаглажа шаданагүйбди. Сабшалангай газар ёһотоор утэгжүүлэгдэнэгүй, мууса уһалагдана.

ТОО БАРИМТАНУУД

1953 он		1957 он
	Оросһото культурануудай тарилгын	
2284	талмай (га)	3050
	УРГАСАНЬ ГЕКТАР БҮРИҺӨӨ (ЦЕНТ):	
1,3	шэниисэ	6,5
2,6	хара таряа	6,7
11,3	хартаабха	45,7
	ЭДЛҮҮРИИН ГАЗАРАЙ 100 ГЕКТАР БҮРИДЭ:	
24,86	һүн (центнерээр)	37,48
103,8	нооһон (килограмм)	232,5
7,8	мяхан (цент)	14,1
219	үндэгэн (оросһо тарианай 100 га бүридэ)	1435
1.077.399	мүнгэн олзо (түх)	4.045.478
	ТЭРЭ ТООДО:	
702.524	бодо малһаа	1.036.973
666.005	хонин ажалһаа	2.215.311
71.319	гахайһаа	99.029
9.210	ангай фермэһээ	109.433
14.008	тариан ажалһаа	336.845

1956 он		1957 он
	НЭГЭ ЦЕНТНЕР ПРОДУКЦИИН ӨӨРЫНЬ ҮНЭ СЭН:	
3,69	оросһо тариан	2,86
4,85	хартаабха	2,50
8,03	һүн	7,18
153,3	нооһон	125,3

Колхозуудай гаргашалһан ажалта үдэр бүхэндэ иимэ олзо оробо; ангай фермэдэ—49 түхэриг, хониной—31 түхэриг, бодо малай—17 түх., зүгын—19 түх., гахайн—18 түх., мориной—10 түх., тахяанай фермэдэ 7 түхэриг.

Үнгэрһэн жэлдэ гектар бүриһөө оройдоо 7,3 центнер үбһэн абтаа.

Мүнөө жэл колхозой правлени, партийна эхин организаци эдэ дутагдалнуудаа усадхажа, поли, сабшалан дээрээ нютагай үтэгжүүлгэ ехээр гаргаха, намаг газарые хатааха, уһалагдамаар газараа оролдосотойгоор уһалха, пар ехээр хахалдаг болохо, севооборотоо нягтаар сахиха асуудалнуудта онсо анхаралаа хандуулна. Хэрбээ хараалһан агротехническэ хэмжээябуулгануудаа хүсэдөөр бэелүүлээд байбал, мүнөө жэл адуу малаа тэжээлээр хүсэд хангаха арга бии.

Һүүлэй жэлнүүдтэ эмхидхэгдэһэн ангай, зүгын фермэнүүд олзо ехээр үгэдэг боложо байнхай. 1957 ондо ангаймнай фермэһээ 109 мянган түхэригэй олзо ороо.

Колхозой ажахые саашань хүгжөөхэ хэрэгтэ электрын хүсэн, машина болон бусад оньһон түхеэрэлгэнүүд хэрэгтэй. Мүнөө үедэ артельнай 3 электростанцитай: 72 киловатт хүсэтэй ГЭС, 75 мориной хүсэтэй ТЭС, 25 мориной хүсэтэй дизельнэ станци бии, 16 автомашина хүдэлнэ. Хирпиисын завод баригдаа.

Эдэ бүхы техникые, мүн барилгые хүтэлбэрилхэ тусхай комплексно бригада эмхидхэгдэһэн байха юм. Энэ бригада 130 хүнһөө бүридэнхэй.

Ажалай эмхидхэлые һайжаруулхын зорилгоор 5 комплексно бригада эмхидхэгдээ. Тэрэнһээ гадна, тракторна, тариан ажалай хоёр бригада бии болгогдоо.

Ажалта үдэрэй үнэ сэнтэй болохо тудам колхознигуудай эдэбхи үүсхэл дээшэлнэ, ажалай журам бэхижэнэ. Энэ жэлһээ эхилжэ колхознигуудтаа пенси үгэдэг болохомнай. Колхозой центртэ шэнэ гэрнүүд олоор баригдана, хуушануудынь һэльбэгдэнэ. Гансахан 1957 ондо 25 гэр шэнээр баригдаа, һэльбэгдээ. Колхозой центртэ шэнэ клуб, гостиница баригдажа дүүрэһэн байна.

Мүнөө намартаа колхозой тогтоһоор гушан жэлэй ой гүйсэхэнь. Энэ баярта үдэрые ажалай бэлэгээр угтахын түлөө колхозой гэшүүн бүхэн шармайн оролдожо байнхай. КПСС-эй ЦК-гэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Хандалга бэшэгтэ харюу болгон, 1958 ониие бүри ехэ илалтатайгаар үдэшэхэмнай дамжаггүй.

П. Будаев, колхозой түрүүлэгшэ.
Г. Мантаев, партбюрогой секретарь.

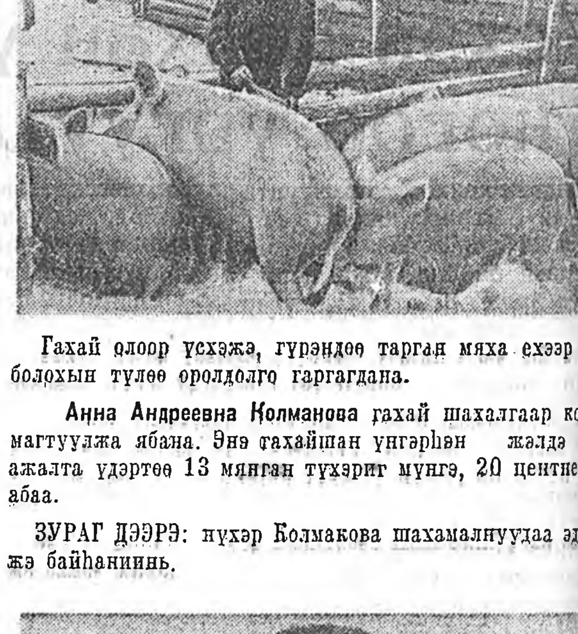

Гахай олоор үсхэжэ, гүрэндөө тарган мяха ехээр болохын түлөө оролдолго гаргагдана.

Анна Андреевна Колманова гахай шахалгаар кол... магтуулжа ябана. Энэ гахайшан үнгэрһэн жэлдэ ... ажалта үдэртөө 13 мянган түхэриг мүнгэ, 20 центнер абаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Колмакова шахамалнуудаа ... жэ байһаниинь.

Үнгэрһэн жэлдэ үнеэн бүриһөө 3,3 гулгэн түлжүүл... колхоздоо зуу гаран мянганай олзо оруулаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: үнгэ харууһалдаг нүхэр С. М. Ба...

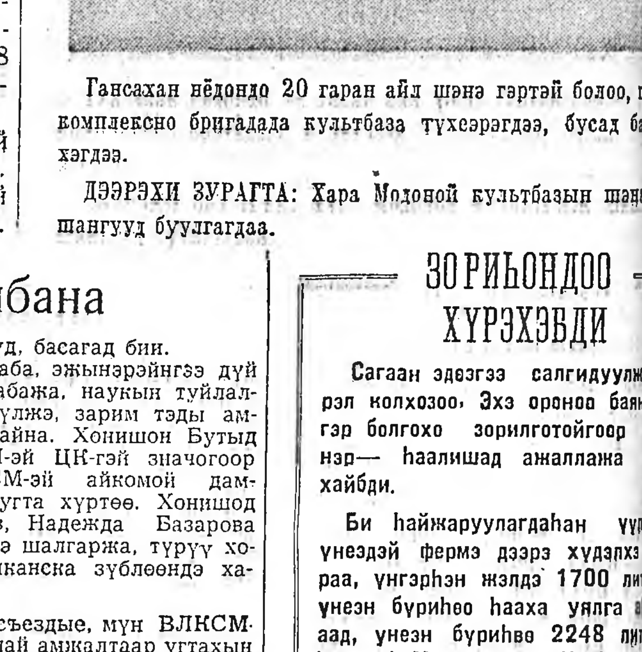

Гансахан нёдондо 20 гаран айл шэнэ гэртэй болоо, ... комплексно бригадада культбаза түхеэрэгдээ, бусад б... хэгдээ.

ДЭЭРЭХИ ЗУРАГТА: Хара Модоной культбазын шан... шангууд буулгагдаа.

МАНАЙ ХҮСЭЛ

Эхэ орондоо эрхим шанартай нооһо тушааха, ниитынгээ хонидой тоо толгойе олошоруулхын түлөө колхозоймнай зуу гаран хонишод үсэд шангаар оролдожо байна.

Үнгэрһэн жэлдэ хонишодой дунда дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ манай отарынхид түрүүлжэ гараа һэн. Ахалагша хонишон Бутыд Элбенова бидэ хоёр суг хүдэлжэ, отарынгаа 100 хонин бүриһөө 109 хурьга абажа, хонин бүриһөө 4 килограмм 180 грамм нооһо хайшалһан байнабди. Тиигэжэ отарынгаа хонин бүриһөө 632 түхэригэй олзо колхоздоо оруулаабди.

Иимэ амжалта яагаад туйлагдааб гэхэдэ, бидэнэр хонидоо зунай сагта үдэшэ үглөөнэй һэрюундэ һайса адуулжа, намартаа полиин һуурида бэлшээжэ, үбэлжэлгэдэ һайн тамиртайгаар оруулдагбди. Нёдондо үбэл хониднай үбһэ тэжээлээр, зелёнкоор, силосээр хүсэд хангагданхай байгаа. 40-өөд хонин эхирлээ һэн.

Мүнөө жэлдэ Хориин аймагай «Улаан Одон» колхозойхидой жэшээгээр манай хонишод 100 хонин бүриһөө 150-һаа үсөөн бэшэ хурьга абаха, хонин бүриһөө 3,5 килограмм нооһо хайшалха уялга абанхай. Тиихэдэ манай отара 100 хонин бүриһөө 160 хурьга абаха, хонин бүриһөө 4,5 килограмм нооһо хайшалха гэжэ шиидээд, үсэд шангаар ажалланабди.

Хониднай мүнөө түлэг дундаа хурьгалжа байна. Хурьгалһан хонидоо тэрэ доронь отондо оруулнабди. Оройтожо хурьгалһан хонид июнь, июль һарада отондо оруулагдаха.

Хурьгалһан хонидто һайхан үбһэн, тарианай зүйл эдюулэгдэнэ. Хонидой шадал һайн. Абаһан уялгаяа дүүргэхын түлөө бүхы хүсөөрөө оролдонобди.

Жэлэй дүнгөөр ахалагша хонишон Бутыд Элбеновагай абаһан ажалай түлөөһые мүнгэн дээрэ абажа харахада һарадаа 1152 түхэриг хүртэнэ. Мүн бишье тэрэнһээ холо гээгдээгүйб.

Ч. Бадмаева, хонишон.

Ехэхэн алхам хэгдэбэ

Гушан жэлэй урда тээ, 1928 оной намар манай нютагай арбаад айл хамтаржа, Калининай нэрэмжэтэ колхозой һуури табяа бэлэй. Тэдэнэй тоодо минии бүлэ оролсоо һэн.

Мүнөө Аргада, Хара Модон нютагые, тэндэхи хүнүүдые танихаар бэшэ болоо. Эндэ болбосон түхэлтэй шэнэ тосхон урган гараад, электрын гэрэлээр яларжа, радиогоор ирагуу һайхан хүгжэм зэдэлжэ байдаг. Нютагаархимнай эрдэм номтой боложо, артелиингээ ажахые наукын үндэһэ һуури дээрэ хүгжөөжэ байнхай.

Хэрбээ анхан колхозой тогтоходо үбһэ сабшаха нэгэ морин косилкатай байгаа һаа, мүнөө трактор, машинаар бүхы тооной хүдэлмэрээ хэдэг болообди. Тариан ажал дээрэ гараар хэхэ юумэн үсөөн болоо.

Гансахан һүүлэй дүрбэн жэлэй туршада артелиимнай ажахы хараа байса урган хубилаа. Нарин, нарибтар нооһотой хонидой тоо энэ үедэ 9 дахин олошорбо. Жэлдээ 20—30 айл шэнэ гэртэй болоно, адуу малдаа типовой байрануудые олоор барябди. Колхознигууднай ажалта үдэр бүхэндөө 3 түхэригһөө бишыха үлүүе абажа байгаа һаа, үнгэрһэн жэлдэ 8 түхэриг абаа. Үбгэд, хүгшэднай пенсидэ гаража, залуушуулнай олоороо колхоздоо хүдэлжэ байна.

Эдэ бүгэдые харахадаа бидэнэр баяртай, Совет хуулиия, түрэл партияа магтажа ябадагбди.

Ш. Тубденов,
Социалистическэ Ажалай Герой.

Залуушуул түрүүлжэ ябана

Аба, эжынгээ хүшэ, хүлһээ гаргажа тогтооһон, бэхижүүлһэн хамтын ажалые саашань хүгжөөхэ, коммунизмда хүргэхэ гээшэ манай үеын залуушуулай зорилго болонхой.

Энэ хүндэтэ уялгаяа мэдэрэн, манай нютагай залуушуул түрэл колхоздоо ерэжэ, унаһан малгайгаа абангүй хүдэлжэ байнхай. Советскэ Армиһаа ерэһэн хүбүүд бултадаа, дунда һургуули дүүргэһэн хүбүүд, басагад, мүн техникум дүүргэгшэд колхоздоо ерэжэ, зориг түгэлдэрөөр хүдэлнэ.

Мүнөө үедэ артелиимнай ажахы дээрэ 164 залуу хүбүүд, басагад хүдэлдэг, тэдэнэй тоодо 74 комсомолшууд бии. Олонхи залуушуул (89 хүн) мал ажалда ошонхой, 33 хүн хонишон болонхой. Мүн барилгын бригадада 19 залуушуул ябадаг. Залуушуулай дунда арбадахиие дүүргэһэн 7 хүбүүд, басагад бии.

Залуушуулнай аба, эжынэрэйнгээ дүй дүршэлые халан абажа, наукын туйлалтануудые нэбтэрүүлжэ, зарим тэды амжалта туйлажа байна. Хонишон Бутыд Элбенова ВЛКСМ-эй ЦК-гэй значогоор шагнагдаа, ВЛКСМ-эй айкомой дамжуулгын Улаан тугта хүртөө. Хонишод Николай Галданов, Надежда Базарова гэгшэд мүрысөөндэ шалгаржа, түрүү хонишодой республиканска зүблөөндэ хабаадаба.

ВЛКСМ-эй 13 съездые, мүн ВЛКСМ-40 жэлэй ойе ажалай амжалтаар угтахын түлөө манай залуушуул, комсомолшууд эдэбхи, үүсхэл гарган, шударгыгаар ажаллана.

Ц. Раднаев,
залуу колхозник.

Арга боломжонуудаа хүсэдөөр хэрэглэхэ

(Колхозой тоосоото суглаанһаа)

Аргада голой үрэжэлтэ баян нугада, хори гаран мянган гектар дайдые эзэлжэ, дүрбэн зуу гаран урхэтэ айлтай Калининай нэрэмжэтэ колхоз оршодог. Артелиин ажахын гол һалбари мал ажал болонхой. 1958 оной эхиндэ энэ колхоз 21643 толгой элдэб түрэлэй малтай байна.

Үнгэрһэн жэлдэ 3200-гаад гектарта тарилга хэһэн, 3 мянга гаран гектар сабшалан эдлэһэн байна. Хадаһаа бууһан Аргада гол дээрээ электростанци барижа, хүнгэн сэнтэй электрын хүсые хэрэглэдэг болонхой. Колхозой центртэ дунда һургуули, радиоузел, телефоной коммутатор, почто, больница, хэдэн эхин һургуули бии.

Һаяхан энэ колхозой шэнээр баригдаһан клуб соо зургаан зуугаад колхозник сугларжа, үнгэрһэн жэлэйнгээ дүнгүүдые согсолжо, колхозойнгоо правлениин, шалгалтын комиссиин, МТС-эй дирекциин тоосоото элидхэлнүүдые зүбшэн хэлсээ.

Трибунада Социалистическэ Ажалай Герой нүхэр **Ринчинов** гаража, артелиингээ ажахын жэл бүри ургажа, хүгжэжэ байһые тэмдэглээд, ажал хүдэлмэридэ бии байгаа дутагдалнуудые элирхэлбэ. Малай гүүртэ, отарануудаар байһан гэрнүүд түргэн һандарна, тэрэниие заһахын түлөө жэл бүри гаргаша хэгдэнэ гэжэ хэлээд, тиимэһээ шэнэ, шэнэбтэр һайн гэрнүүдые саг үргэлжэ тэндэ байдаг колхознигуудта худалдаха тушаа һанамжа оруулба.

Шалгалтын комисси һулаар хүдэлнэ, хамтын ажалда заримдаа энэ тэрэ хохидолой ушаруулагдажа байхада тэдэнэр хэрэгсээдэггүй, дары хэмжээ абадаггүй гэжэ колхозник **Тубденов** мэдүүлбэ. Энэ комисси малай фермэ, гүүртэ, отарануудаар ябажа шалгалта хэдэггүй, зелёнко болон таряа талханай малда гэшхэгдэжэ байхада обёордоггүй байшоо.

Малай байранууд шанар муутайгаар баригдадаг, тэрэниис бариха зохид һайн проект байдаггүй гэжэ модошо дархан нүхэр **Гомбоев** үгэеэ ахилба. Тиимэ проект зохёохо тушаа хүдөөгэй зоноор зүбшэдэггүй, нютагай барилгын материалые хэрэглэхэ тушаа һанамжа оруулхада тоодоггүй.

Хонишон Гатап **Бубеев** үгэ абажа, МТС-эй хүдэлмэриие ехээр шүүмжэлээ. Тракторна бригадынхид шанар муутайгаар, хүдэлдэг, жэшээлхэдэ, гүйхэнөөр газар хахалдаг, һубаг канава малтахадаа болгоомжогүйгөөр, дуратайл газараараа ябадаг.

Удаань хонишон **Дармаев** үгэ хэлэхэ зуураа, эхэ хонидой отарада хүдэлдэг хүнүүдые һэлгэхэгүй, саг зуура эльгээгдэдэг сакманщигуудые ходоодоо хүдэлдэг болгохо тушаа һанамжа оруулба. Энэ яахадаа һайн бэ гэхэдэ, сакманщигууд ажалдаа харюусалгатайгаар хандадаг болохо, мүн олон хүнтэй бригада эмхидхэгдэбэл отарынгаа эдихэ үбһэ тэжээлые бэлдхэхэ, малайнгаа байрые хонишод өөһэдөө заһабарилха аргатай болохо.

Адуу малай үүлтэрые һайжаруулгада бии байһан дутагдалнууд тушаа Социалистическэ Ажалай Герой нүхэр **Дамбаев** хэлээ. Зоотехнигууд, ветеринарнууд олон аад, племенной хүдэлмэриие үшөөл хангалтагүйгөөр ударидана.

Тиимэһээ һайн нооһотой хонидһоо өөдэгүй муу нооһотой хурьган гарадаг ушар бии. Гүүртэ, отарануудта саг соогоо заһаргадаагүй буруу, түлгэнүүд ябадаг.

Саашань нүхэр Дамбаев комплексно бригадануудай ажалые һайса шэнжэлжэ, тэдэниие ажахын тоосоондо оруулха саг ерээ гэбэ.

Малай ашаг шэмые дээшэлүүлхын түлөө үбһэ тэжээл ехээр бэлэдхэдэг болохо, кукурузын һайн ургаса абахаяа оролдохо тушаа нүхэр **Хубараков** тоггожо хэлээд, энээнһээ хойшо гүүртэ отарануудта дүтэ сабшалангые тэдэндэ хубаажа, даалгажа үгөөд, үтэгжүүлгэ хүүлхэ, уһалуулха хэрэгтэй гэһэн дурадхал оруулба.

Суглаанай трибунада Аргадын дунда һургуулиин арбадахи классай һурагша **Цыбин Бухэев** гаража, манай һургуулиие дүүргэхэсэ байгаа хорёод һурагшадай олонхинь түрэл колхоздоо орожо хүдэлхэ хүсэлэнтэй байна гэжэ мэдүүлбэ. Тиихэ зуураа, арбадахиие дүүргээд ерэгшэдые тусхай бригада болгожо хүдэлгэбэл һайн байгаа гэһэн дурадхал оруулаа.

Хамтын суглаан дээрэ бүхыдөө 15 хүн үгэ хэлэбэ. Колхозой правлениин хүдэлмэри хангалтатай гэжэ сэгнэгдээ. Суглаанай эсэстэ колхознигуудай оруулһан дурадхалнуудые хараадаа абажа, тусхай тогтоол абаа. Тэрээн соонь иигэжэ хэлэгдэнэ:

1958 ондо тариалангай гектар бүриһөө 10 центнер оросһо, 100 центнер хартаабха хуряаха. Сабшалангай гектар бүриһөө 10 центнер үбһэ абаха, сабшалангаа һайжаруулжа, шугы бургааһа сэбэрлэжэ, 500 гектар шэнэ газар хахалха, уһалагдадаг тариалан, сабшалангаа 500 гектараар ургэдхэхэ гэхэ мэтэ.

Тэжээл элбэгээр бэлэдхэжэ, адуу малайнгаа тоо олошоруулха. Хонидойнгоо тоое 34,2 процентээр олон болгожо, жэлэй эсэстэ 25 мянган хонитой болохо, хонин бүриһөө 3,5 килограммһаа бага бэшэ нооһо хайшалха, 11 мянган центнер һү һааха, 3200 центнер мяха абаха, 625 центнер нооһо хайшалха зорилго табяа.

Энэ жэлдэ мүн барилгын хүдэлмэри ехээр ябуулагдаха юм. 20 айлай байха гэр, 8 бани, 3 культбаза, мянган хониной 2 хото, 5500 түлгэнүүдэй 6 байра, үнеэнэй, гахайн байра, тэжээл бэлдүүлхэ 3 гэр бариха гэжэ шиидээ.

Б. Гылыков, манай тусхай корр.

ЗОРИҺОНДОО ХҮРЭХЭБДИ

Сагаан эдеэгээ салгидуулж... рэл колхозоо, Эхэ ороноо баян гэр болгохо зорилготойгоор нэр— һаалишад ажаллажа хайбди.

Би һайжаруулагдаһан үү... үнеэдэй фермэ дээрэ хүдэлхэ... раа, үнгэрһэн жэлдэ 1700 ли... үнеэн бүриһөө һааха уялга а... аад, үнеэн бүриһөө 2248 лит... һаагааб. Минии нүхэд Ц. Лыгде... М. Балданова, В. Балданова г... мүн лэ хоёр мянга гаран ли... һааһан байна.

Зүгөөр, бидэнэй хоёр мянга... литр һү һаажа байхада үнеэн... һөө 700—800 литр һү һаада... нүүд байдаг. Илангаяа нютагай... тэрэй үнеэдые тэжээлээр хүсэд... наар хангаагүй дээрэһээ, мүн ... вой һайн байраар дутамагһаа... ложо, һүн багаар һаагдана.

Манай гүүртын һаалишад... жэлдэ үнеэн бүриһөө нёдондо... һөө 600 гаран литрээр ехэ һү... хын түлөө тэмсэжэ байна. һ... шад Манидари Балданова, Цы... Лыгденова, Вера Балданова, ... бишье үнеэн бүриһөө энэ ... 2800 литрһээ доошо бэшэ һү ... зорилго табяад байнабди.

Мүн гүүртын үнеэдтэ үбһэ, ... луулагдаһан һолоомонһоо гадна... ба-гурбан килограмм таряа т... най зүйл, һаагдажа байһан үн... литр һүн бүридэнь 200 грамм ... лигдомол тэжээл нэмэжэ үг... Үнеэднай бүхыдөө бүлеэн ... уһалагдана. Һаалишаднай үдэш... зоотехническэ һуралсалда ябан...

Минии даажа байһан 13 ү... 7-ниинь үбэлэй эхээр тугалла... Бэшэниинь хабартаа тугаллаха... Январьда минии даажа б... үнеэн бүриһөө 223 литр һүн ... даа. Энээн дээрэһээ бэлдхэдэ... һан уялгаяа амжалтатайгаар ... гэжэ шадаха байнабди.

Д. Очирова, һаалиша...

ҮНЕЭН БҮРИҺӨӨ 646 ЛИТР ҺҮ НЁДОНДОНОЙХИҺОО ЕХЭЭР ҺААХАБДИ

(Яруунын совхозой һаалишадые мүрысөөндэ уринабди)

...дөө ажахын бүхы хүдэлмэри...эдтэ партиин Центральна Ко...иэй, СССР-эй Министрнүүдэй ...эй Хандалгые бидэнэр угаа ...аяртайгаар урмашан угтаа ...и. Мүн баһа манай ороной бү...унгагшадта хандаһан Хандал...эгые шудалан үзэжэ байна. Тиигэжэ манай түрэл Эхэ ...ой улам хүсэтэй, арад зоной ...айдалай улам баян тэнигэн ...хын тулада уряалһан эдэ Хан...нуудтай танилсахадаа, саа...а улам һайнаар ажаллаха ду...ай хүрэнэ.

..., тоһо, мяханай хүн бүхэндэ ...эсөөр Америкын Холбоото ...дуудые хүсэхэ гэһэн гүрэн тү...удхашанартай зорилго бэе...хэ хэрэгтэ өөһэдынгөө хубитые ...вэр оруулалсажа байнабди. ...э зуураа, Донбассай суута ...ёр Николай Мамайн үнэтэ ...ые хүдөө ажахыда дэмжэһэн ...айн аймагай «Красный опыт» колхозой һаалишадай «Энэ ...э үнеэн бүриһөө 500 литр һү ...донойхиһоо ехээр абажа, үбэ...үедэ үдэртөө үнеэн бүриһөө 8 ...һээ бага бэшэ һү һаая» гэһэн ...халыень дэмжэжэ, шэнэ уял...баабди. Тиигэжэ түрэл парти, ...ительствынгаа Хандалгануу...дарюу болгон, СССР-эй Верхов...оведэй һунгалтын хүндэлэлдэ ...рһэн бүгэдэарадай социалис...скэ мүрысөөндэ оролсожо, мү...жэл үнеэн бүриһөө 646 литр һү ...донойхиһоо ехээр абаха, мүн ...жэлгын үедэ үдэртөө 8 литрһээ ...бэшэ һү һааха гэжэ шиидээб...

...э уялгаяа бодото хэрэг дээ...ь бэелүүлээд байхадамнай бү...һү абалгамнай жэл соо 217 мян...литрээр ехэ болохо, эдлүүрии...ай газарай 100 гектар бүридэ ...центнер һүн хүртэхэ юм. Тии...э үнеэдэймнай тоо олошоруу...аха байна. Мүнөө фермэдэмнай ...неэн бии.

...шэнэ уялгаяа дүүргэхэ арга ...отой байһыемнай үнгэрһэн ...үрэ дүн харуулна. Нёдондо ...ай колхоз үнеэн бүриһөө 1654 ...р һү һааһан гэхэ гү, али үнеэн ...иһөө һү һаалгаяа урда жэлэй...ээ 562 литрээр ехэ болгоһон ...на. Тиихэдэ колхозоймнай түрүү ...лишад Долгор Базарова, Цы...ханда Доржиева, Цынжен Бал...нова, Цыремжит Цыренова гэг...нютагай үүлтэрэй үнеэн бү...һөө 2509—2155 литр һү һаажа, ...жэлэйхиһээ үнеэн бүриһөө һү ...лгаяа 500—700 литрээр дээшэ...һэн байна. Колхозоймнай 27 ...ишанһаа 18-ниинь үнеэн бүри...1800 литрһээ дээшэ һү һаагаа.

...гэрһэн жэлэй дүнгөөр гүүртэ ...ондын мүрысөөндэ илажа га...ан нүхэр Бальжинима Батаро...даадаг Зосоо Бэеымнай гүүртэ ...н бүриһөө 2200 литр һү һааһан ..., мүнөө жэлдэ 2700 литр һү ...ха гэжэ шиидэнхэй. Гүүртын тү... һаалишад Долгор Базарова, ...ренханда Доржиева үнеэн бү...өө 3000 литр һү һааха уялга ...а. Мүн Михаил Сандаковой ...даг Мойһотын гүүртын һаали...д мүнөө жэлдэ үнеэн бүриһөө ... һаалгаяа 700 литрээр дээшэ...лхэ гэжэ шиидэбэ.

...ёр-гурбан жэлэй урда тээ би...эр нютагай үүлтэрэй үнеэдһээ ...э ехэ һүн һаагдаха юм гэжэ ...эхэгүй, мүн һү ехээр һааха саг ...ал хүхэ ногооной үедэ гэжэ ...буруу һанадаг байгаабди. Харин мүнөө нютагай үүлтэрэй үнеэдһээ жэлдээ 3000—3500 литр һү абажа шадаха, мүн үбэлэй сагташье зунайхиһаа дутуугүй ехэ һү һаажа болохо байһание һаалишадай ажал хүдэлмэри, туйлаһан түрүүшын амжалта харуулба. Гансал энэ хэрэгые шадажа эмхидхэхэ, оролдожо хүдэлмэрилхэ, энээндэ хабаатай бүхы арга нүхэсэлнүүдые бии болгохо хэрэгтэй гэжэ бидэнэр мэдэнэбди.

Хэлэһэн үгэдөө хүрэжэ, абаһан энэ уялгаяа дүүргэхэ ямар тиимэ арга боломжотойбибди? Нэн түрүүндэ тэжээл, илангаяа шэмэтэ тэжээл элбэг ехээр бэлэдхэхэ асуудал гол анхаралдамнай байна. Манай колхоз һүүлэй үедэ энэ асуудалые яһала шиидхэжэ байнхай. Энэ жэл һаамхай үнеэн бүридэ 5,5 тонно силос бэлдээ, урда жэлэйхиһээ һураггүй ехэ зелёнко, үбһэ бэлдэжэ абаа һэмди. Мүн үнеэдэй һү үгэсын хэмжээгээр концентрированнэ тэжээл эдюулнэбди.

Мүнөө бүхы үнеэднай типовой байрада үбэлжүүлэгдэнэ. Тиин уяада байлгагдажа; зоотехническэ рационой ёһоор эдеэлүүлэгдэнэ. Һаалишадай ажал хүдэлмэри гуримшуулагданхай. Тиигэжэ мүнөө үнеэн бүридэ үдэртөө хоёр таһалжа 25—30 килограмм силос, литр һүн бүхэндэнь 300 грамм концентрат уһантай холижо үгэнэбди. Тэрэнһээ гадна үбһэ, зелёнко, һолоомо эдюулнэбди. Мүн минеральна тэжээл үгтэнэ.

Иигээд саашадаа колхозоймнай партийна эхин организаци һаалишад малшадайнгаа дунда социалистическэ мүрысөөе улам сог залитайгаар эмхидхэжэ, тэдэнэй дунда ябуулагдаха политическэ хүдэлмэрие һайжаруулха, культурна ажабайдалай арга нүхэсэлнүүдые байгуулха хэрэгтэ һаналаа бүри ехээр табиха бэзэ гэжэ найдагдана.

Мүнөө колхозой правлени, мэргэжэлтэд, малшадтаяа хэлсэжэ, уялгаяа дүүргэхэ хэмжээ-ябуулгануудые хараалаа. Тэрэнэй ёһоор үнеэн бүридэ 10 тонноһоо бага бэшэ силос бэлдэхэ, үнеэдэй зуһаха гүүртэ бүхэнэй хажууда ногоон конвейер тарижа эдюулхэ, мүн зелёнкын тарилгын талмайе үргэдхэхэбди. Тиихэдэ үбһэ ногооной ургасые дээшэлүүлхын тула сабшалан һайжаруулха хүдэлмэри хэгдэжэ эхилээ.

Зүгөөр, мүнөө үедэ ажалдамнай ехэхэн дутагдалнууд бии байһаар. Жэшээлхэдэ, зарим гүүртэдэ һолоомые буйлуулангүй үгэнэбди, үнеэдые бүлеэн уһаар уһалха түхеэрэлгэ хэгдээгүй. Мүнөө иимэ ехэ харюусалгатай уялга абаа хадаа эдэ дутагдалнуудтай саашадаа яашье эбсэхэ аргагүй. Тиимэһээ колхозой правлени мүнөө тон онсо яаралтай хэмжээнүүдые абажа байна.

Иимэ уялга абаад байхадаа Яруунын мяха-һүнэй совхозой һаалишадые социалистическэ мүрысөөндэ уринабди. Тиигэжэ мүнөө жэл үнеэн бүриһөө 2300 литр һү һаахын түлөө тэмсэхэмнай.

Д. Базарова, Ц. Намжилова, Е. Пунсукова, Ц. Доржиева, Ц-Д. Бунеева, Ц. Балданова, «Улаан Яруна» колхозой һаалишад; **Г-Ж. Базаров, Ц-Д. Эрдынеев,** колхозой зоотехнигүүд; **Б-М. Доржиев,** колхозой түрүүлэгшэ; **И. Белобородов,** партийна эхин эмхиин секретарь; **Д. Базаров,** МТФ-е даагша.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (дээрэһээ доошоо) һаалишад Ц. Балданова, Ц. Намжилова, Д. Базарова, Ц. Доржиева.

М. Яковлевай фото.

Хаба шадалаа гамнангүй ажаллахабди

...анай колхозой һаалишад СССР-... Верховно Соведэй һунгалтые ...лай амжалтаар угтахын түлөө ...м эршэтэйгээр ажаллажа байна. ...үү һаалишад Сыренжит Гыгмы..., Татьяна Гайфуллина гэгшэд ...шье абьяастайгаар хүдэлнэ.

...ухы һунгагшадта хандаһан ...СС-эй ЦК-гэй Хандалгатай та...сахадаа, Эхэ оронойнгоо туйла... амжалтаар бидэ омогорхоно... һүүлэй дүрбэн жэлэй туршада ...ай арад түрэл Коммунистиче... партиингаа сэсэн мэргэн хүтэл...ри доро гайхамшагта амжалта ...лаа. Ороной колхозууд, совхо...д һү абалгаяа хоёр дахин дээ...лүүлбэ.

...идэ, Субагтын һаалишад, хүдөө ...ахые саашадань эрид хүгжөөхэ ...шаа партиин табиһан зорилгые ...елүүлэлсэхын тула хүсэ шадалаа ...мнахагүйбди. Бүхы һунгагшадта ...андаһан КПСС-эй ЦК-гэй Хандал...да харюу болгон, манай колхозой һаалишад шэнэ уялгануудые абаа. Тиигэжэ энэ жэлдэ үнеэн бүриһөө 2141 литр һү һааха зорилго табяабди. Энэмнай нёдондонойхитой сасуулхада 677 литрээр ехэ болоно. Фермын һаалишад Мария Серебренникова, Татьяна Гайфуллина, Мария Прохорова, Дынсыма Мункуева, Ханда Доржиева, Бальжин Цыбикова гэгшэд үнеэн бүриһөө 2200 литр һү һааха уялга абанхай. Би баһа 2200 литр һү һааха уялгатайб.

Абаһан уялгануудаа дүүргэхэ арга боломжонууд маанадта хүсэд бии. Үдэртөө үнеэдтэ 2 килограмм үбһэ, 20 килограмм силос, 6 килограмм буйлуулагдаһан һолоомо, һаагдаһан литр һүн бүхэнэй 300 грамм концентрат үгтэнэ. Үнеэдээ бүлеэн уһаар уһалнабди. Нэгэ хэмдэ үнеэдээ һаажа, эдеэлүүлнэбди.

Радна Жигмытова, Кяхтын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой һаалишан.

Олондо алдаршаһан багша

Арад зондоо алдаршаһан, РСФСР-эй габьяата багша Надмит Намсараевич Намсараев 28 жэлэй саана үхибүүдые хүмүүжүүлжэ, ниитын ажал-ябуулгада эдэбхитэйгээр хабаадажа эхилһэн юм. Тэрэ тоодо гансал Хэжэнгын дунда һургуулида 25 жэл багшалһанайнь ойе аймагай олониитэ хүндэтэйгөөр тэмдэглэхэеэ байна.

Агуухэ Октябриин революци боложо, үгытэй бурядай һураха, ажаллаха, амарха дүүрэн эрхэ мандаа һэн. «Улаан сурбаяа тэжээхын тула эхэ бидэ хоёртнай нютагай баяд ноёдто хүл гарайнгаа холотор десятина сабшажа, нилээд туляа зобоо һэмди. Харин Агуухэ Октябриин ашаар, большевик партиин хүтэлбэреэр, багша Ленинэй заабаряар үгытэй бурядта эрхэ сүлөө үгтэбэ. Надмит, ши арбан нэгэ наһатай, ехэхэн болоошье һаа, һургуулида орохошни гээшэ гэжэ эхэ эсэгэ хоёрнай угаа ехэ баяртайгаар хөөрэн байгаагша һэн»,—гэжэ Надмит Намсараевичын аха Журмат Намсараев мүнөө хөөрэдэг.

Эхэ эсэгэ хоёрынь баярлаһандаа үгытэйгээ мартажа, Надмидаа нютагай һургуулида үгэһэн юм.

1924 ондо Ленинскэ комсомолдо ороһон. 1932 онһоо КПСС-эй гэшүүн, 1930 онһоо профсоюзай гэшүүн.

1930 ондо улаан багшанарые бэлдэхэ Ленинэй нэрэмжэтэ Бурят-Монголой техникум дүүргэжэ, арадай багшанарай зэргэдэ жагсаа бэлэй.

Түрүүшын табан жэлэй турша соо Хэжэнгын эхин һургуулида хүдэлөө. 1934 ондо энэ һургуулиин долоон жэлэй, 1937 ондо дунда һургуули болгогдоходонь тэндээ директорээр хүдэлжэ байһан юм.

Надмит Намсараевич һургуулиингаа ажал хараад һуугаагүй, гушаад оной үеэр Хэжэнгэдэ анха түрүүн хамтын ажал тогтоолгондо тон эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг байгаа. Хамтын ажалай аша туһа тухай Парти, Правительствын тогтоолнуудые үргэн олон ажалшадта ойлгуулалсадаг байба. Мүнөөшье лектороор хүдэлмэрилнэ.

Надмит Намсараевич хорёод жэл соо бурят-монгол хэлэ, литература дунда һургуулиин 5—10-дахи классуудта заажа байһаар. Үхибүүдые коммунис ёһоор хүмүүжүүлхэ, эрхим һайнаар эрдэм номдо һургаха зорилго бодото дээрэнь бэелүүлнэ.

Надмит Намсараевич олондо яагаад алдаршаа юм ааб гэбэл:

Нэгэдэхеэр, түрэлхи хэлэнэй хэшээлнүүдые үнэхөөрөө һайнаар бэлдэжэ үнгэргэхэ зорилго табидаг. Тиихэдээ һурагшадай наһанайнь хэмжээдэ таарамжатай, һонирхолтой, уранһайхан, тобшо һонор аад, образно найруулгатай байхаар хэшээлээ түсэблэдэг.

Хоёрдохёор, хэшээл хэхэдээ класс бүриин һурагшадта ойлгосотой хэлэн дээрэ хөөрэдэг. Нэгэшье үгэ гү, али мэдүүлэл ойлгогдохогүйгөөр орхигдодоггүй. Һурагшадта хэлэнэй грамматикын бүридэл ба словарна хүдэлмэри һайнаар ойлгуулха асуудалда гол анхаралаа табидаг байна.

Гурбадахяар, бурят-монгол уран зохёолнуудай эрхим образуудые жэшээ болгон харуулжа, Эхэ орондоо, арад зондоо, ажал хүдэлмэридэ дуратайгаар хүмүүжүүлхэ зорилго табина.

Дүрбэдэхеэр, программын ёһоор хараалагдаһан материалнуудые һуралсалай бүхы шатануудта зүбөөр хубаарилдаг юм.

Табадахяар, түрэлхи хэлэ зааха методико һайн шудалха зуураа, бурят-монгол һургуулинуудта түрэлхи хэлэ зааһан дүй дүршэл, илангаяа түрүү багшанарай дүршэлые һайтар үзөөд, өөрынгөө ажалда хэрэглэдэг байна.

Зургаадахяар, үхибүүдэйнгээ абари зангые һайнаар мэдэдэг. Магад ямар нэгэн шалтагаанаар һурагшын муугаар һурадаг гү, али хэшээлһээ гээгдэдэг болоо һаань, багшын сэдьхэл амар байдаггүй. Нэн түрүүн түрэлхидтэй халуун холбоо хэжэ, тэдэндэ бүлэ дотор үхибүүдые яажа хүмүүжүүлхэб, ном үзэлгэдэнь түрэлхид хайшан гэжэ туһалхаб гэхэ мэтэ олон асуудалнуудаар хөөрэлдөө гү, али лекци эмхидхэдэг.

Хорёод жэлэй хугасаа соо нилээд олон багшанар, эмшэнэр, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд, һаалишад, хонишод, трактористнар, партийна, советскэ хүдэлмэрилэгшэд, Советскэ Армиин сэрэгшэд, офицернүүд гэхэ мэтын хэдэн зуугаад хүнүүе һургажа гаргаһан байха.

«Хүнүүе һургаха, хүмүүжүүлхэ гээшэ угаа харюусалгатай, һонин, золтойшье ажал юм. Хаанашье, хэдэн арбаад жэл үнгэрһэн хойно «багша, сайн» гээд, багшаяа амаршалхадань, баяр дээрэ баяр нэмэжэ, зол дээрэ зол жаргалай дүлэ бадаран байдагынь хүн бүхэндэ эли харгададаг»,—гээд нүхэр Намсараев хөөрэдэг. Надмит Намсараевич гансал багшынгаа ажал хараад, һанаа амархан һуудаггүй. Бурят-монгол хэлэн дээрэ гараһан номууд, программануудта рецензи бэшэдэг. Олохон жэлдэ Хэжэнгын сомоной Соведэй депутат байгаа. Мүнөө арадай сүүдэй заседатель болонхой. Залуу багшанарта өөрынгөө дүй дүршэл, методическа заабари үгэдэг.

Иигэжэ олон жэлдэ багшалан, олониитын хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадаһанайнгаа түлөө 1939 ондо Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнагдаа. «1945—1946 онуудта Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнай үедэ шэн габьяатайгаар ажаллаһанай түлөө» медаляар, грамотануудаар шагнагдаа. 1957 ондо РСФСР-эй һургуулиин габьяата багшын нэрэзэргэдэ хүртэһэн байна.

А. Аюржанаев, багша.

Хүгжэмшэдэй конференци

Пентатоническа (табан абяанһаа бүридэһэн) дуу, хүгжэмтэй арадуудай композиторнуудай конференци һаяхан Татаарай түб хото—Казаньда болоо. Тэрэ конференцидэ Бурят-Монголой, Татаарай, Башкирай, Мариин, Чувашиин, Яхадай АССР-нүүдэй, Тувагай автономно областиин, мүн Хитадай, Корейн, Монголой композиторнууд, дуушад, дуу-хатарай ансамбльнууд, Свердловско филармониин симфоническа оркестр хабаадаба.

Конференциин эхиндэ татаар композитор Н. Жигановай «Алтан-чеч» гэһэн оперо Татаарай оперо, балетэй театр соо харуулагдаа.

«Волгын, Сибириин автономно республикануудай композиторнуудай ажал тухай» Н. Жиганов, «Пентатоника, тэрэнэй хүгжэлтэ» тухай Я. М. Гиршман гэгшэд элидхэл хэһэн байна.

Удаа тээнь республика бүхэнэй композиторнууд өөһэдынгөө дуу, хүгжэмэй туйлалтануудые харуулаа. Манай Бурят-Монголой композитор Д. Аюшеевэй найруулһан «Колхозой дуун», «Уулын үндэр», «Капитан Гастелло», Б. Ямпиловай — Моргооной ари, «Харгы», «Сэргэдээ» гэһэн арадай дуунууд, Ж. Батуевай—«Баталһан гансам», «Үлгын дуун», Дадуевай—«Бурят оромнай» гэхэ мэтэ дуунуудые артистнар Л. Линховоин, К. Иванова, А. Арсаланов дуулаба.

Ж. Батуевай зохёоһон дүрбэн бүлэгтэй «Колхозно сюитэ», мүн Доржи Банзаровай дурасхаалда зорюулһан Б. Ямпиловай «Эпическэ поэмые» Свердловско филармониин оркестр дирижер М. Паверманай хүтэлбэри доро гүйсэдхэжэ, зониие ехээр һонирхуулаа.

Агуухэ Ленинэй, мүн түрүүшын бурят эрдэмтэ Доржи Банзаровай һуража гараһан, Ульянов-Ленинэй нэрэмжэтэ университедэй уужам һаруул зал соо Доржи Банзаровай дурасхаалда зорюулагдаһан поэмын түгэсхэлэй хүгжэмэй ханхинахада сэдьхэл ехээр хүдэлдэг байгаа.

Татаарай композитор Н. Жигановай «Джалиль», Х. Валиуллинай «Самат» гэжэ оперонууд; Э. Бакировай «Алтан тарак» гэжэ балет, мүн Башкириин —Ахметов, З. Исмагилов, Монголой — Гончик-Сумлаа, Чулуун, Мүрдорж болон бусадай найруулһан симфоническа хүгжэм, балет, оперо, дуунууд ехэтэ һайшаагдаба.

Арбаад хоногто хүгжэмэй зохёолнуудые шагнаһанай удаа элидхэлнүүдые зүбшэн хэлсэжэ, пентатоническа (табан абяанһаа бүридэһэн) дуу, хүгжэм саашадаа улам ехэ далайсатайгаар хүгжөөхэ хэрэгтэй гэжэ тоолоһон байна.

А. Арсаланов, БМАССР-эй арадай артист.

Хүдөө бэшэгшэдэй республиканска съездын урда тээ

АЖАХЫН БАЙДАЛ ЗҮБӨӨР, УДХА ГҮЙСЭДӨӨР ХАРУУЛХА

Республиканска съездынгээ урда тээ хүдөө бэшэгшэднай газетэ, журналнуудые хайшан гэжэ һайжаруулха, һонирхолтой, удха һайнтай болгохо тухай өөһэдынгөө һанамжа, дурадхалнуудые бэшэнэ. Тэдээнһээ газетэдээ толилнобди.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин национальна политикын аша туһаар эрхэ сүлөөгөө олоһон бурят арад урда сагта эрдэм ном мэдэхэгүй байһанаа, мүнөө бултадаа шахуу уншажа, бэшэжэ шадаха болонхой. Манай республикын алишье захадань, алишье буландань газетэ уншадаггүй хүн байхагүй. Тэдэнэр үдэр бүри газетэ уншажа, элдэб һонин тухай ойлгожо байдаг бшуу.

Манай республика дотор 3 республиканска, хэдэн арбаад городой болон аймагай газетэнүүд, «Байгалай толон» гэжэ литературно-уранһайханай, ниитэ-политическэ журнал хэблэгдэнэ. Гадна, колхоз, совхоз, МТС, һургуули, предприяти, эмхи зургаан бүхэн өөһэдынгөө ханын газетэтэй юм. Нёдондо жэлһээ эхилжэ хэдэн арбаад колхоз, МТС-үүдтэ хэблэмэл газетэнүүд гарадаг болонхой.

Советскэ хэблэл хадаа олон түмэн арад зонтой нягта холбоотой, тэдэние гэгээрүүлхэ, коммунистическээр хүмүүжүүлхэ, Коммунистическэ парти, Советскэ правительствынгаа политикые хүн зондо гүнзэгыгөөр тайлбарилан үгэхэ гэһэн нангин зорилготой юм гээшэ бэзэ.

Һүүлэй үедэ «Бурят-Монголой үнэн» газетэ яһала һайнаар республикынгаа ажабайдал харуулдаг болоо. Газетэдэ хүдөө ажахын, промышленностиин хүгжэлтэ тухай агитаторнууд болон пропагандистнуудта зорюулагдаһан зарим асуудалнууд яһала һайнаар, саг болзортонь тайлбарилагдана. Хабарай тарилга, үбһэ сабшалга, ургаса хуряалга, малай үбэлжэлгэ тухай бэшэгдэнэ. Малай продуктнуудай хүн бүхэндэ хүртэсын талаар Америкын Холбоото Штадуудые ойрын жэлнүүдтэ хүсэхэ гэжэ республикын малшадай дунда дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүдые газетэ хододоо толилдог. Мүн баһа газетэдэ рассказуud, очеркнууд болон шүлэгүүд хирэ хирэ болоод лэ хэблэгдэнэ.

Гэбэшье, газетын хүдэлмэридэ ехэхэн дутагдалнууд бии байһаар.

Нэн түрүүн, «Бурят-Монголой үнэн» газетэ республикын малшадай социалистическэ мүрысөөн тухай багаар бэшэнэ гэжэ һанагдана. Һарын дүүрэхэдэ мүрысөөнэй дүнгүүдые толилжо, түрүү һуури эзэлһэн аймаг, колхоз, совхозууд тухай бага зэргээр бэшээд үнгэргэдэг зантай. Малай ашаг шэмые дээшэлүүлхэ гэһэн мүрысөөндэ аймаг, колхоз, совхоз хайшан гэжэ, ямар аргаар һайн амжалтануудые туйлааб, партийна эхин организацинууд мүрысөөе хэр зэргээр хүтэлбэрилнэб, колхознигуудай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри ямараар ябуулнаб гэжэ республикын бүхы малшадай уншажа ойлгохоор, тэдэнэй жэшээ абажа ажаллахаар газетэдэ дэлгэрэнгыгээр бэшэгдэнэгүй.

Манай республикада хэдэн зуугаад дунда, долоон жэлэй, эхин һургуулинууд, хоёр дээдэ, арбаад тусхай дунда һургуулинууд бии. Эдэ һургуулинуудта хэдэн мянгаад хүбүүд, басагад һурана, хэдэн зуугаад багшанар, олон научна хүдэлмэрилэгшэд ажаллана. Партиин XX съездын тогтоолнуудые бэелүүлэн, республикын һургуулинуудта политехническэ һуралсал үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Теэд һурагшадай, студентнэрэй, һургуулинуудай ажабайдал, багшанарай хэжэ байһан хүдэлмэри тухай газетэдэ тон багаар бэшэгдэнэ. Республика доторнай өөрынгөө мэргэжэлые һайнаар шудалһан, тэрээндээ үнэн зүрхэнһөө дурлаһан, габьяата багшын нэрэзэргэдэ хүртэһэн һургагшанар яһала олон. Тэдэнэй түрүү дүй дүршэлые согсолжо, газетэдэ толилжо байгаа һаа, залуу багшанар ехэ һонирхон уншажа, тэдэниие өөрынгөө ажалда хэрэглэжэ байха бэлэй.

Бурят-Монголдомнай удхаараа социалистическэ, түхэл маягаараа национальна культура өөрынгөө ёһото һууриие эзэлжэ шадаа. Арад зоной ажалайнгаа һүүлдэхи сүлөөтэй, амаралтынгаа сагые культурнаар үнгэргэхын түлөө хэдэн олон театрнууд, кинотеатрнууд, Культурын байшангууд, клубууд, библиотекэнүүд, улаан булангууд, культбазанууд бии болоо, бурят арадай дундаһаа уран зохёолшод, хүгжэм зохёогшод, уран зураашад, артистнар, научна хүдэлмэрилэгшэд олоороо урган гараа. Республикымнай түб хото Улан-Удэдэ арадай творчествын байшан бии. Теэд иимэ олон культурын гуламтануудай ажал хүдэлмэри тухай манай «Бурят-Монголой үнэн» газетэ багаар бэшэнэ. Иимэ материалнууд толилогдодог болоо һаа, ехэл туһатай, һайншье байха һэн гэжэ һанагдана.

Газетэдэ шүлэгүүд, дуунууд, рассказууд үшөөл багаар толилогдоно. Тэрэ мүртөө ехэнхидээ залуу, һаял һуража байгаа хүнүүдэй зохёолнууд хэблэгдэнэ. Удамар, наһатай уран зохёолшоднай яахадаа багаар газетэдэ бэшэнэ гээшэб? Уран зохёолшод хүдөө нютагуудаар тон үсөөн ябана, арад зоной ажал хүдэлмэри һулаар мэдэнэ, тиимэһээ ажал, ажалша хүнүүд тухай огтошье бэшэнэгүй гэхэдэ баагүй. Улан-Удын паровозо-вагонно заводой хүдэлмэришэд уран зохёолшодой энэ дутагдалые «Б-М. правда» газетээр дамжуулан тон зүбөөр заагаа гэжэ һанагдана. «Байгалай толон» журналда Г. Туденовэй «Бурят-монгол хэлэн дээрэ шүлэг зохёолго» тухай статья толилогдоһон байна. Энэ статья соо шүлэг зохёолго тухай яһала һайнаар бэшэгдэһэн хэбэртэй. Теэд газетын хуудаһануудта залуу бэшэгшэдтэ зорюулагдаһан теоретическэ статьянуудые толилжо байгаа һаа, һайн бэлэй.

«Бурят-Монголой үнэн» газетэдэ ород хэлэнһээ оршуулагдаһан материалнууд нилээд һуури эзэлнэ. Теэд зарим нэгэн статьянууд, мэдээсэлнүүдые уншаад, удхыень зүбөөр ойлгохонь бэрхэтэй байдаг. Юуб гэхэдэ, оршуулгань заримдаа һулаар, ород хэлэнэй үгэ бүхэн оршуулагдаһан байдаг. Абтаһан үгэнүүдые хэдэн ондоогоор бэшэнэ. Жэшээнь, «Октябрьска»—«Октябриин», «Социалистическэ» — «Социалис», «Совет Бурят-Монгол» — «Советскэ Бурят-Монгол», «Пекин город» — «Бээжэн хото» гэхэ мэтын үгэнүүд олоор дайралдадаг. Эдэ үгэнүүдые нэгэ янзаар бэшээ һаа, бурят хэлэмнай баяжажашье, нэгэ гуримтай болохо һэн гэжэ һанагдана.

Гадна, газетэ зарим һайн юумэ үүсхэжэ бэшээд, саашадань тэрээнээ хүсэндэнь хүргэнэгүй. Мүн тиихэдэ зарим аймагуудай ажабайдал тухай газетэдэ бэшэгдэнэгүй шахуу. Жэшээлхэдэ, газетын корреспондентнууд Закаменай аймагта огто ерэнэгүй.

Хүдөө бэшэгшэдэй съездын болохоёо байһан хада энэ һанамжаяа газетэдэ толилхые хүсэнэб.

Б. Ванчиков, газетын хүдөө бэшэгшэ.

Закамен.

Пэровозо-вагонно заводто 4 жэл соо болоhон хубилалтанууд

I.

Энээнэй урда тээ СССР-эй Верховно Соведэй hүүлэй hунгалта болоhоор дурбэн жэл үнгэрбэ. Энэ хугасаа соо Улан-Удын Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой үйлэдбэридэ, хүдэлмэришэдэйнь ажабайдалда ехэ хубилалта боло.

Заводой олон мянган хүдэлмэришэд үнгэрhэн дурбэн жэл соо техническэ шэнэ дэбжэлтэ туйлахын түлөө шэн зоригтойгоор хүдэлмэрилөө. Тэдэнэй мүнөө үйлэдбэрилжэ байhан продукциин хэмжээе 1953 онойхитой жэшэбэл: паровоз заhабарилга 13 процент, пассажирска вагон заhабарилга 81 процентээр дээшэлүүлэгдээ. Товарна продукци гаргалгаар металлургическа цехүүдэй коллективүүд илангаяа ехэ амжалта туйлаа. Жэшээлхэдэ, булад шудхагшад үйлэдбэрилдэг продукциия 1953 онойхиhоо 1317 тонноор, кузнечнэ цехынхид — 8980 тонноор ехэ болгоо. Мүн шэрэм шудхалга хэдэн мянган тонноор дээшэлээ.

Ажалай бүтээсэ болон хүдэлмэришэдэй салин хүлhэ дээшэлүүлхэ талаар горьтой хүдэлмэри хэгдэhэн байна. Тиин ажалай бүтээсэ 18 процентээр дээшэлhэн, хүдэлмэришэн бүхэнэй hара бүриин салин 44 түхэригөөр ехэ болоо. Эдэ бүгэдэ ямар аргаар туйлагдааб гэхэдэ, уралан наринжуулгын, ухаалан зохёолгын хүдэлмэри цех бүхэндэ үргэнөөр ябуулагдана. Тэрэнэй ашаар станогууд болон элдэб түхеэрэлгэнүүд шэнэдхэн хубилгагдажа, ашаг ехэтэйгээр хэрэглэгдэнэ, ажалай эмхидхэл нилээд hайжаруулагдаа.

Үйлэдбэриин талмайе үргэдхэнгүй, шанар hайнтай продукци ехээр үйлэдбэрилдэг болохо талаар заhабарилгын-механическа цехын коллектив, главна механикын заhабарилгын группа ехэ хүдэлмэри хээ. Тэдэнэй шэнэдхэн хубилгаhан хуушан станогууд бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглагдана. Тиигэжэ станок бүхэн жэл соо 1500—2000 түхэригэй продукци урдынхиhаа ехээр бүтээhэн байна.

Заhабарилгын-механическа цехын слесарьнууд нүхэд Выродов, Мородовских, Сергеев, Исаев гэгшэд уралан наринжуулгын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, үнэтэ олон дурадхал үйлэдбэридэ нэбтэрүүлээ. Жэл ерэхэ бүри уралан наринжуулагшад улам олошорно. Үнгэрhэн 4 жэлэй туршада завод дотор хамта уралан наринжуулгын, ухаалан зохёолгын 3551 дурадхал оруулагдаа. Тэдэнэй 2293-ниинь үйлэдбэридэ хэрэглэгдэжэ, 11.949 мянган түхэригэй алмалта хэгдээ.

Үнгэрhэн үе соо заводой үйлэдбэриин урган хүгжэхэтэй хамта, үнэн сэхэ ажалаараа алдар солотой болоhон шэнэ хүнүүд урган гараа. Тэдэнэй тоодо вагон хабсаралгын цехын солото фрезеровщик Марк Антонович Чернышов оролсоно. Нүхэр Чернышов үнгэрhэн табадахи табанжэлдэ 15 жэлэй даалгабари дүүргэhэн аад, мүноо халаан бүхэнэйнгөө нормые 300 процентhээ доошо бэшээр дүүргэжэ байдаг. Заводой хүдэлмэришэд Верховно Соведэй депутадта кандидадаар өөhэдынгөө дундаhаа нүхэр Черныщовые дэбжүүлээд байна. Тэрэшэлэн инструментальна цехын слесарь Дуденко, шэрэм шудхалгын цехын начальник Татауров, технолог Медведев, механическа цехын токарь Наац гэгшэд үндэр бүтээсэтэ ажалаараа коллективэйнгээ дунда хүндэтэй болонхой.

II.

Һүүлэй 4 жэлэй туршада заводой хүдэлмэришэдэй городок танигдахаар бэшэ болотороо хубилаа. Тэндэ олон дабхар томо гэрнүүд бодожо, шэнэ шэнэ үйлсэнүүд бии болоо. Байрын олохон гэрнүүд, 400 hууритай томо hургуули, хүүгэдэй сад, ясли бариггдаа. Мүн Горький городой ажалшадай жэшээгээр цехүүдэй коллективүүд өөhэдынгөө хүсөөр 2 квартиратай 60 гэр барижа, ашаглалгада оруулаа. Тиигэжэ хүдэлмэришэдэй 300 гаран бүлэ шэнэ байратай боложо түбхинэбэ. Энээнэй хажуугаар өөhэдтөө гэр байра бариха хүдэлмэри үргэнөөр хэгдэдэг болоо. Һая болотор хооhон байhан газарнуудта үргэн үйлсэтэй шэнэ тосхонууд бии болоно. Мүнөө тэдэ тосхонуудта олон тоото магазинууд, киоскнууд, мастерскойнууд хүдэлмэрилнэ.

Барилгын хүдэлмэриин үргэнөөр эрхилэгдэхэтэй хамта, хүдэлмэришэдэй соцгородогой үйлсэнүүд, сквернүүд ногооруулагдана. Һүүлэй үедэ тэндэ 7 мянга гаран набшаhата модон таригдаа.

Эдэ бүгэдэ парти, правительствымнай ажалшан арадайнгаа ажана байдалые улам хүгжөөхэ хэрэгтэ ехэ анхарал оролдолго хандуулжа байhанине харуулна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. Вагон хабсаралгын цехын түрүү хүдэлмэришэн И. П. Иванюшкин вагоной клапан заhажа байна. 2. Хүүгэдэй садай шэнэ байшан.

С. Черненко.

ЭРХИМ ХОНИШОНДО ШАН БАРЮУЛАГДАБА

Балдан Жамсаранов Хэжэнгын аймагай «Коммунизм» колхоздо хонишоноор арба гаран жэлдэ хүдэлжэ, эрхим хонишодой нэгэниинь болонхой. Энэ нүхэр мал ажал дээрэ үнэн сэхээр ажаллаха зуураа, колхозойнгоо хонин hүрэгые олошоруулха, ашаг үгэлгыень дээшэлүүлхэ хэрэгтэ нилээд ехэ амжалта туйлаhан байна. Нүхэр Жамсарановай даадаг отара жэлhээ жэлдэ hайн амжалта туйладаг. Мүнөө жэлдэ отарынь хонишод «Улаан-Одон» колхозой үүсхэлые дэмжээд, абаhан хурьгадаа хоролтогүйгөөр түлжүүлхын, түрэhэн хонидоо бараниень ороондо оруулхын тула эршэмтэйгээр ажаллана. Энэ отара hүүлэй үдэрнүүдтэ хурьгадые олоор абажа эхилбэ.

Колхозой правлени, партийна организаци оролдосотой ажалайнь түлөө Жамсарановта сарбуугай часы шан барюуланхай.

Д. Николаев.

Агрономуудай курса

Торинн аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздо агрономуудай курса нээгдэбэ. Мүнөө эндэ 10-аад хүн hуралсажа, эрдэм мэргэжэлээ дээшэлүүлнэ. Тэдэнэй тоодо Улегчинэй дунда hургуули дүүргээд, комсомолой путевкоор түрэл колхоздоо ерэhэн Б. Сабсаев, тоо бүридхэгшэ Тучинов, А. Цыденов, Д. Воронин гэгшэд ехэ эдэбхитэйгээр hуралсана.

Курсада хабаадагшад hуралсалайнгаа программые апрель hарын тэн багаар үзэжэ дүүргэхээр хараална.

Д-Д. Дугаров.

Һурагшадай концерт

Томохон клуб соо хүн зон багтажа ядатараа сугларанхай, хүшэгын нээгдэхые хүлеэжэ ядан hуунад. Уданшьегүй хүшэгын урда заахан хүбүүн гаража ерээд, «Жэмhэгэй дунда hургуулиин hурагшадай концерт эхилхэмнай» гэхэтэйнь сасуу нэрьемэ альга ташалган болоно.

Һурагшад «Залуу гварди» гэжэ романhаа нэгэ бүлэгые зүжэг болгон, шадабаритай бэрхээр табяа. Мүн тэдэнэр гоё hайханаар дуу дуулаhан, хатар наада харуулhан байна.

Һурагшадай табиhан концертые Хэрэнэй МТС-эй 400 гаран ажалшад ехэ hонирхолтойгоор хаража, халуун зүрхэнэй баясхалан хүргөө.

М. Сыренов.

Түнхэн.

ҺАНААРАЙ

(Арадай дуун)

Аргата нютагаа орохо зуураа
Ардагхан бороёо уhалаарай.
Абхадажа альбомоо хараха зуураа
Агроном нүхэрөө hанаарай.

Элдинхэн Аргатаа орохо зуураа
Эмнигхэн бороёо уhалаарай.
Ирахадажа альбомоо хараха зуураа
Инагхан гансаяа hанаарай.

Баянхан Аргатаа орохо зуураа
Борохон улаанаа уhалаарай,
Барихадажа альбомоо хараха зуураа
Баталсан нэгэеэ hанаарай.

Вл. Будажапов бэшэжэ абаба.

Училищимнай агитпунктда

СССР-эй Верховно Соведэй hунгуулида бэлэдхэл Улан-Удын техническэ училищида эршэмтэйгээр ябуулагдана. Агитпунктдань агитаторнууд, түрүү hурагшад ээлжээгээр дежурладаг болоhоор үнинэй. Һунгуулида зорюулагдаhан уряа, лозунг, плакадууд агитпунктын ханаарнь хадаатай. Ерэhэн hунгагшад элдэб асуудалда харюу абадаг, үдэшэндөө ном, газетэ, журнал уншадаг байна.

Ахалагша мастер Самсонов болохоёо байгаа hунгуули тухай, КПСС-эй XX съездээр хараалагдаhан түсэбүүдэй амжалтатайгаар дүүргэгдэжэ байhан тухай hунгагшадтаа hая элидхэжэ үгөө.

Удаань кино харуулагдаа, хатар наадан болоо.

Л. Хандамаев, hунгагша.

Барилгын модо бэлдэнэ

Зэдын аймагай Гэгээтын сомоной колхозууд малда типовой байрануудые, малшадта шэнэ гэрнүүдые олоор барихын тула барилгын модо ехээр бэлэдхэжэ байна.

Энэ жэлдэ Ленинэй, Сталинай нэрэмжэтэ колхозууд үнеэдэй типовой нэгэ-нэгэ байра, тугалай, хониной байрануудые барихань. Мүнөө Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо 800 гаран кубометр модон бэлэдхэгдээд, барилгын газарта зөөгдэжэ байнхай. Модо бэлэдхэлгэ дээрэ хүдэлмэрилдэг Кирилл Филиппович, Павел Петрович Бутаковтан үдэрэйнгөө даалгабарине 200 процент хүрэтэр дүүргэнэ.

Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой модо бэлэдхэлшэд социалистическэ мүрысөөндэ оролсожо, январь hарада 1270 кубометр барилгын модо отолоо. Энэ колхозой комсомол-залуушуулай звено илангаяа hайнаар хүдэлмэрилнэ. Тус звеное колхозой комсомольско организациин секретарь нүхэр Доргеев хүтэлбэрилдэг. Тэдэнэр мүнөө үедэ 200 кубометр модо бэлэдхээд, өөhэдынгөө хүсөөр артелиингээ малшадта 4 квартиратай гэр бариха гэжэ шиидээ.

Б. Чагдуров.

К. ЦЫДЕНОВ

Улаагай харгы

I.

Аглаг талынгаа
Альган дээрэ бухиндан,
Аляа унаганай
Адуун соогоо хүхиhэндэл
Эдир наhам
Энэ харгы дээр үнгэрөөл.
Энэ харгын
Элhэн — минии нааданхайл.
Намжаа нютагайм
Нарата талаарнь hолжорон,
Набтар, үндэр
Майла доборнь үлхэлдэн,
Хүхэрэн манаран
Хүртэшэгүй холо руу
Хүтэлэн тиишэ
Абаашагша hэн бодолыем.
Зүгөөр тэрэ
Зүггүй холын дайда
Зүүдэн мэтэ
Зэрлэгээтэн мэлмэрээд,
Аяар холын
Арьял-барьял хаданууд руу
Ошон—ошоод,
Үгы болодог зантай hэн.
Хаа-яал гэнтэ
Хээрын hалхин эшхэрээд,
Харгын захын
Столбнуудай утаhанда
Уйтай шэнгэн
Уянгатай дуунуудаа
Утаар татан,
Хуурдадаг бэлэй.
Харин мүнөөл
Хээрын тэрэ аялгын
Хамаг уйдхар
Үгэгүй энэ дуун
Хараhан мэтэ ойлгоолби.
Үгэгүй энэ дуун
Үбгэн баабайм хөөрэдэг
Үльгэр мэтэ
Урда сагые hануулаа:
Үншэн хүүхэнэй
Үхэр дахан уйлахы;
Улаашан үбгэнэй
Утаар татан дуулахы;
Хаатаршанай гэнжын
Хажар хүйтөөр хангирхы;
Һогтуу ноёной
Хахир шангаар хашхархы...

II.

Хүйтэн...
Харанхы
Хүбэнэг саhа бударган;
Хүбшэ талаар
Хүүен hалхин шуухирна.
«Нюсэгэн» hарын
Нюурынь «дараад» жабарhаа—
Нюугаад үзэнэ
Үүлээр бэеэ далдалан,
Үе болоод лэ
Үлэнхэ шононууд улилдан.
Харгы зубшан
Һубарилдаhан хүнүүдэй
Халуун мүрынь
Хашаргүйгөөр мүшхэнэ.
Адаглан шагныш:
Алхаса бүхэндэ хангиран,
Адар гэнжын
Абяа гарахань дуулдана.
Һарын толондо
Хажуу талаарнь ялагашаhан
Хасаг жадын
Хурса үзүүр ёдойно...
Хэды хүсэл,
Хэды зориг, эрмэлзэл
Хүдэр түмэрэй
Хүбшэргэйдэ хүшэгдэн,
Холын-холо,
Хүйтэн саhата Сибирь руу
Хаанай хууляар
Хайрагүйгөөр намнагдааб!
Хосороо зариман
Холын минии нютагта.
Харин тэдэнэй
Халуун хүсэл hүнөөгүй.
Россин hүлдэ —
Улаан галай ошые
Унтараангүй,
Уужам таладам хүргөөлтэ.
Тэрээхэн ошонтнай
Түрэл Бурядтам бадаржа,
Тулиhан ядаhан
Түмэн зониим бодхоогоод,
Октябриин шуурганай
Омог хүсэндэ үлеэгдэн
Орон соомни
Улаан галаар сорьёлоо.
Хүүен носоhон
Халуун энэ түймэртэ
Хуушан сагай
Хур хагда шатаагаад,
Шэнэ зонууд
Шэнэ хүрьhэ онгилон,
Шэнэ сагай
Сэнтэ үрэhэ тарял.

III

Улаагай харгы!
Урда сагайш түүхые
Ухаалдин, шэбшэн,
Урагшаа дабшан алхалнаб...
...Хүтэлэй саанаhаа
Хүүен гэнтэ харагдаад,
Хойно хойноhоо
Машинанууд hубарилдаа.
Колхоз нютагайм
Хүбүүд, басагад хүхюутэй
Хүсэтэ моторой
Хүгжэм доро дуулалдан,
Арадай ажалай
Агуухэ ургаса—
Алтан шэниисээр
Артелиин амбаар дүүргэнэ.
Мундуу даа
Энэ дууниинь,
Мушхаран ябаhан долгиндол.
Сэнгүү даа
Энэ дууниинь
Сэлмэг хабарай hэбшээндэл.
Үргэн талын
Үгэгүй дууниинь иигэжэ
Үлгэн дайдым
Үльгэр болон шэнхинээш!

ХИЛЫН СААНАҺАА

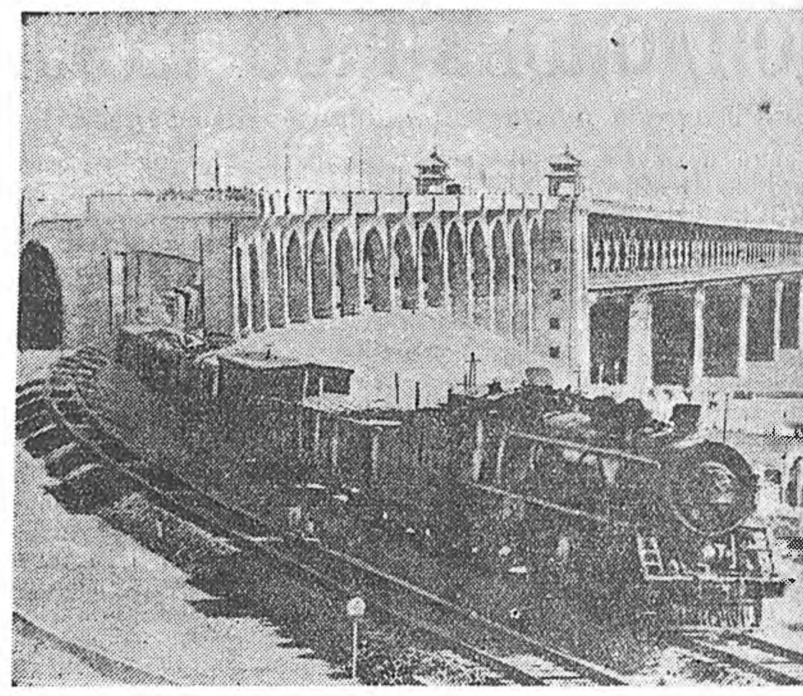

Хитадай Арадай Республика. Нёдондо жэлэй эсэс багаар Ухань городой зы мүрэн дээгүүр шэнэ хүүргэ баригдаhан юм. Энэ хүүргэ юрэ бусаар ... ноор баригданхай. 1700 метр ута, 38 метр үндэр энэ хүүргын доодо да... поезднууд, дээдэ дабхараарнь—автомобильнууд, ябаган хүнүүд гаража ба...

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: хүүргэ дээгүүр поезд гаража ябана. **ТАСС-эй фото...**

КПСС-эй ЦК-гэй делегаци Францаhаа морд...

ПАРИЖ, февралиин 18. (ТАСС). Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй делегациинхид: Центральна Комитедэй Президиумэй гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гэй секретарь М. А. ... КПСС-эй Центральна Ко... гэшүүн И. В. Капитонов ... Марсель Кашениие хүдөө... сөөд, февралиин 18-да Па... нютагаа бусахаяа мордобо.

Марсель Кашенэй нэрэтэ уряал

ПАРИЖ, февралиин 18. (ТАСС). Марсель Кашенэй нэрэтэ уряал соносхожо, Франциин коммунистическэ партида хүнүүдые абаха гэhэн шиидхэбэри компартиин ЦК февралиин 18-да гаргаа.

Центральна Комитет Марсель Кашенэй нэрэтэ уряа гаргахадаа партиингаа гэшүүдые нилээд олошоруулхаhаа гадна, агуухэ тэмсэлшын дурасхаалыень энээгээрээ ёhолон тэмдэглэжэ, хэhэн хэрэгые социализмын ... тын туйлагдатар амжалта... үргэлжэлүүлхэ зорилготой.

«Франциин ажалшад, эр... эхэнэрнүүд, Марсель Кашен... рэтэ уряалаар Францийн ... нистическэ партида орогты!» ЦК-гэй шиидхэбэри соо ... нэ.

Оманайхид тэмсэлээ үргэлжэлүүл...

КАИР, февралиин 18. (ТАСС). Оманда сэрэг дайн үргэлжэлhөөр. Оманай Сахама городой шадар Оманай сэрэгэйхид орондо дөбтолhон Англиин сэрэгшэдтэй галзуу шанга тэмсэл хэжэ байна. Байлдаануудай нэгэндэ Оманай отрядууд Англиин сэрэгшэдые нилээд ехэ хохидолдо оруулаа гэжэ Каирта байдаг Оманай түлөөлэгшэ мэдүүлбэ.

Оманай сэрэгшэдэй байрлаhан гол газар болохо Джебель Аль-Ахдар нютагтахи хэдэн тос... дые Англиин самолёдууд бо... жо, байрын олон гэрнүүдые ... даргаа, олон хүниие, тэрэ ... үхибүүд, эхэнэрнүүд, үбгэд, ... дые алаа.

Эрхэ сүлөөгэйнгөө, бэеэ д... байдалайнгаа түлөө баатар... тэмсэжэ байhан оманайхид... даhаа Англиин сэрэг үрг... добтолго хэхэнь гэжэ Каир... дио февралиин 17-до мэдээс...

Англиин сэрэг Йемендэ добтолhоор

КАИР, февралиин 18. (ТАСС). Англиин сэрэгэй самолёдууд Йеменэй hуурин газарнуудые бомбодоhоор гэжэ Египедтэ байдаг Йеменэй түлөөлэгшэ Ахмед Эш-Шами хэблэлэй түлөөлэгшэдтэ мэдүүлбэ. Англиин самолёдууд Хариб городой шадар Шукейр тосхони... лиг муухайгаар бомбодожо, ... лан hуудалтай зоной байра... үнэhэн тоборог болгоо. А... самолёдууд Йеменэй городу... гүүр доохонуур элижэ, хүн ... айлган hүрдүүлнэ гэжэ тү... шэ хэлэбэ.

США-да саhан шуурган болоно

НЬЮ-ЙОРК, февралиин 18. (ТАСС). Һүүлэй үедэ США-да гэнтэ ехээр хүйтэржэ, саhан ехээр ороно, шанга hалхи шуурган болоно гэжэ мэдээсэгдэбэ. Ороной зүүн хойтохи нютагуудта саhан ехээр орожо, зарим газарнуудта хэдэн метр зузаан хүр тогтонхой. Хэдэн городуудта үйлсөөр ябахын... гүй болоо.

Нью-Йоркын хажуугаархи... hургуули саг зуура хааг... Вашингтондо хэдэн прави... венна эмхи зургаан хүдэлнэ... жэлэй туршада үзэгдөөгүй ... хүйтэнэй болоhон дээрэhээ ... дэй хүлдэhэниие ушар бии...

Францийн сэрэгшэд Алжирта дай хэхэ дураг... боложо байна

ПАРИЖ, февралиин 18. (ТАСС). Алжирта хэгдэжэ байгаа шуhата дайе болюулха гэhэн үгэнүүд Францийн армида улам олоор hүүлэй үедэ дуулдадаг болобо. Францийн 177 солдат болон унтер-офиц... Алжир ошохынгоо урда тээ ... циин президентдэ бэшэг б... Алжир тушаа асуудалые эбэй... шиидхэхэ гэжэ дурадхаа.

ИФНИДЭХИ БАЙДАЛ

ПАРИЖ, февралиин 18. (ТАСС). Испанида хабаатай Мароккын Ифни гэжэ нютагта Испаниин сэрэг нютагай зонтой, мүн Мароккын армитай тулалдажа байна гэжэ мэдээсэгдэбэ. Эдэ тулалдаануудa... Испаниин 158 солдат, 5 ... алуулаа, Испаниин нэгэ са... унагаагдаа.

Тобшо мэдээсэлнүүд

✦ Чехословакиин телеграфна агентствын мэдээсэhэнэй ёhоор, 1948 оной февральда хархис этэгээдүүдые чехословак арадай илаhанhаа хойшо орон дотор машина бүтээдэг 50 шахуу шэнэ завод баригдаа. Мүн 60 гаран предприяти энэ турша соо шэнээр заhабарилагдажа, үргэдхэгдөө.

✦ Болгариин элитэ ехэ уранзохёолшо, Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй гэшүүн, Эб найрамдалые хамгаалха Болгариин национальна комитедэй гэшүүн академик Людмил Стояновай 70 наhа гүйсэhэндэ зорюулагдаhан баярай вечер Софида болоо. Людмил Стояновай зохёолнууд тухай элидхэл профессор Пантелей Зарев хээ.

✦ Бразилиин Диамантина городой зон президентдээ бэшэг эльгээжэ, социалистическэ орон... дипломатическа харилсаатай... хо, худалдаа наймаа хэхэ... уряалба. Городой мэдээжэ ... зуун хүнүүд уряа доро гараа...

✦ Мадагаскар арал дээрэ ... циинхидай сэрэгэй hургуули... байха үедэ энэ арал дээрэ ба... хүн, хоёр хүүгэд алуулаа... «Юманите» газетэ мэдээсэнэ... дээрэ хүн зоной hуудаггүй, ... би газарай ехэ байбашье ... францинхид хүнүүдэй эгээл ... hуудаг газарта сэрэгэй hу... хээ. Тэдэнэр юундэ иигээб ... бэеэ даанхай байдалтай болох... мэлзэжэ байhан мальгашска... дые айлган hүрдүүлхэ зорилго...

Редактор Ц. Ц. ЦИБУД...

Адрес редакции: г. Улан-Удэ ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-32, зам. редактора—32-74, отв. секретаря—27-37, отделов: партийной жизни и экономики—47-59, пропаганды и местной информации—35-14, культуры и быта—34-05, писем трудящихся и переводов—24-74, корректорская—32-67, бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров—16.

Н 00662. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. № ...